

**INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, HISTORIE,
KULTUR- OG RELIGIONSVITENSKAP**

INFORMASJONSHEFTE FOR HISTORIEFAGET

**100- og 200 nivå
Årsstudium
Bachelorprogram**

Våren 2014

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap (AHKR)

Universitetet i Bergen
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse: Øysteins gt. 3
tlf.: 55 58 23 00

Instituttsider: <http://www.uib.no/ahkr/>
Studieinformasjon: <http://www.uib.no/utdanning>
Humanistiske fakultet: <http://www.uib.no/hf>

VIKTIG INFORMASJON

1. Alle studenter skal kjenne til studieplanen for bachelorprogrammet de er tatt opp til, og til emnebeskrivelsene for emnene de melder seg opp i. Studieplaner og emnebeskrivelsene finner du på Utdanningssidene til UiB: uib.no/utdanning

2. Vi orienterer våre studenter om endringer og nyheter via meldingstjenesten på Mi side. Som student ved UiB er du forpliktet til å holde deg oppdatert (du får tilgang når du har opprettet en brukerkonto). På Mi side finner du: Aktuelle meldinger fra undervisere og studieveileder, din egen timeplan, lenke til pensum osv. Når universitetet sender ut viktig e-post, blir denne sendt til den e-postadressen du får fra UiB. Du må sjekke Mi side og student e-posten din daglig. *Bruk studentkontoen når du sender e-post til UiB.*

3. Brukerkonto: Som student ved UiB må du opprette en egen brukerkonto ved UiB for å få tilgang til UiB sine datatjenester som pc-stuer, utskrifts- og kopieringstjenester, oppkopling til UiB fra egen PC, tilgang til Mi side, e-postadresse ved UiB osv. (For nye studenter ved UiB: Brukerkonto oppretter du på: sebra.uib.no (etter at du har registrert deg på StudentWeb) Dersom du ikke har betalt semesteravgiften innen 1. februar for vårsemesteret og 1. september for høstsemesteret, blir brukerkontoen automatisk avsluttet.

4. Semesterkort: Når du har betalt semesteravgiften og registrert deg på StudentWeb, får du tilsendt en semesterkvittering i posten. Kvitteringen inneholder semesterkortet ditt. (For nye studenter: Du trenger semesterkortet når du skal hente studentkortet).

5. Studentkortet fungerer som identitetskort, nøkkelkort, lånekort ved Universitetsbiblioteket, betalingskort ved utskrift og kopiering, inngangskort til Studentsamskipnaden. Nye studenter ved UiB som ikke har studentkort fra før: Bestilling av studentkort ordner du på Kortsenteret på Studentsenteret, Parkveien 1.

6. Studenter med funksjonsnedsetting: På Studieadministrativ avdeling (Langesgt. 1-3) kan du få rådgiving om tilrettelegging av studiene og veiledning for studenter med lese- og skrivevansker.

7. Studentsamskipnaden i Bergen (SiB): På Studentsenteret finner du de fleste av SiB sine tilbud: Studia (fagbokhandel), Studentidrett, Studentrådgivningen, Studentenes psykiske helsetjeneste, Refusjon av legeutgifter, Tannhelsetjeneste (Årstad), Helsestasjon (SiB og Engen helsestasjon), Karrieresenteret, Studentprestene. Utfyllende informasjon om SiB sine tjenester og tilbud samt kontaktinformasjon finner du på hjemmesiden til SiB: sib.no

VIKTIGE FRISTER

1) 1. februar (for vårsemesteret) og 1. september (for høstsemesteret) er endelig frist for innbetaling av semesteravgift og semesterregistrering: bekreftelse av utdanningsplan, opprette undervisnings- og vurderingsmelding. (gjøres på StudentWeb). Studenter kan registrere seg og eksamensmelde seg (undervisnings- og vurderingsmelding) selv om semesteravgiften ikke er betalt:

MEN: Eksamensmeldingene slettes dersom semesteravgiften ikke er betalt innen 1. september (høstsemesteret) /1. februar (vårsemesteret)

MERK! Studenter som skal ta **HIS115** skal undervisningsmelde seg og velge tema/seminargrupper på Studentweb samtidig med oppretting av vurderingsmelding (eksamensmelding). Denne registreringen gjøres innen **tirsdag 14. januar kl. 10.00** og det åpnes for påmelding etter orienteringsmøtet 8. januar. Påmeldingen skjer etter "førstemann til mølla"-prinsippet.

2) Annullering av eksamensoppmelding må skje senest 2 uker før eksamensdato.

3) Eksamensplan (skriftlige eksamener) finner du på Utdanningsssidene til UiB:
<http://www.uib.no/utdanning>

4) Husk obligatorisk oppgave på HIS102 og HIS116. For å kunne gå opp til eksamen i disse emnene må du ha bestått den obligatoriske oppgaven. Oppgaveteksten(e) legges ut på Mi side/Kark en uke før innleveringsfristen. For mer informasjon: Les om de ulike emnene lenger bak i heftet.

HIS102: Innlevering torsdag 27. februar kl. 10.00

HIS116: Innlevering fredag 7. mars kl. 10.00

INNHold

VIKTIG INFORMASJON	2
VIKTIGE FRISTER	3
INNHold	4
FAGUTVALGET FOR HISTORIE - INFORMASJON FRA STYRET	6
PRAKTISKE OPPLYSNINGER	7
EKSPEDISJON – TREFFETIDER.....	7
STUDIEVEILEDNING.....	7
EKSAMEN.....	7
FAGKOORDINATOR FOR HISTORIE.....	7
LEDELSEN VED AHKR.....	7
VITENSKAPELIG PERSONALE VED HISTORIEFAGET VÅREN 2014.....	8
VELKOMMEN TIL HISTORIEFAGET VED AHKR	9
EVALUERING.....	9
STUDIER I UTLANDET.....	9
<i>Søknad om faglig godkjenning av delstudier i utlandet</i>	10
KOLLOKVIEROM.....	10
BIBLIOTEKKURS "SØK OG SKRIV" FOR HIS250/200-NIVÅ HISTORIE.....	10
BACHELORGRADEN	11
BACHELORGRAD MED SPESIALISERING I HISTORIE.....	11
ÅRSSTUDIUM OG UNDERVISNING.....	11
MASTERGRAD I HISTORIE.....	11
OVERSIKT OVER HISTORIEEMNER VÅREN 2014.....	12
EMNE- OG TEMATILBUD VÅREN 2014	13
INNFØRING I HISTORIEFAGET.....	13
HIS102 - OVERSIKT OVER NYERE HISTORIE.....	14
<i>Temaomtale</i>	14
<i>Obligatorisk skriftlig arbeid HIS102</i>	17
<i>Rutiner ved for sen innlevering</i>	17
<i>HIS102-frister våren 2014</i>	18
<i>Skriveseminar på HIS102</i>	18
<i>Forelesningsoversikt HIS102, våren 2014</i>	19
<i>Kollokviegrupper HIS102</i>	20
HIS115 - UNDERVISNINGSSOPPLEGG OG LEVERINGSRUTINER.....	21
<i>Undervisning, mappebasert fordyping</i>	21
<i>Temaer våren 2014</i>	21
<i>Oppgaveforelesning, felles for alle HIS115-studenter</i>	22
<i>Seminargrupper - gruppemøter</i>	22
<i>Oppgaveskriving, -kommentering og debatt</i>	22
<i>Rutiner ved for sen innlevering</i>	22
<i>HIS115-frister våren 2014</i>	23
HIS250 – UNDERVISNINGSSOPPLEGG OG LEVERINGSRUTINER.....	25
<i>Informasjon om opptak</i>	25
<i>Temaer våren 2014</i>	25
<i>Innføringsforelesninger: BA- oppgaven, felles for alle HIS250- og HIM250-studenter</i>	26
<i>Retningslinjer for veiledning</i>	26
<i>Rutiner ved for sen innlevering</i>	27
<i>HIS250-frister våren 2014</i>	27

TEMAOMTALER HIS115, HIS116, HIS108, EUR103, HIS111, HIS250, HIM101, HIM111, HIM250 OG HIS203.....	29
HIS115/HIS250 – TEMA 1: SAMFUNNETS UTSKUDD? NORMALISERING, DISIPLINERING OG SANKSJONAR MOT KRIMINELLE OG "FARLEGE" FATTIGE CA. 1750-1950.....	29
<i>Temaomtale</i>	29
<i>Tematisk forelesingsoversikt</i>	30
HIS115/HIS250 – TEMA 2: DEN NORDISKE VELFERDSMODELLEN.....	31
<i>Temaomtale</i>	31
<i>Tematisk forelesningsoversikt</i>	32
HIS115/HIS250 – TEMA 3: FØRSTE VERDENSKRIG: ÅRSAKER – FORLØP – FØLGER.....	33
<i>Temaomtale</i>	33
<i>Tematisk forelesningsoversikt</i>	33
HIS116/HIS250 – TEMA 4: CHINA AND THE WORLD SINCE CA. 1800.....	34
<i>Temaomtale</i>	34
<i>Tematisk forelesningsoversikt</i>	35
<i>Obligatorisk oppgave HIS116</i>	35
<i>Rutiner ved for sen innlevering</i>	36
<i>HIS116-frister våren 2014</i>	36
HIS108/HIS250 – TEMA 5: OVERSIKT KVINNE- OG KJØNNSHISTORIE.....	37
<i>Temaomtale</i>	37
<i>Tematisk forelesningsoversikt</i>	37
EUR103/HIS250 – TEMA 6: EUROPE AFTER 1945: RESOURCES, DEMOGRAPHY, ECONOMY.....	38
<i>Temaomtale</i>	38
<i>Tematisk forelesningsoversikt</i>	39
HIS111/HIS250 – TEMA 7: HISTORY OF THE UNITED STATES.....	40
<i>Temaomtale</i>	40
<i>Tematisk forelesningsoversikt</i>	40
HIM101: OVERSIKT OVER MIDTAUSTENS HISTORIE.....	41
<i>Temaomtale</i>	41
<i>Tematisk forelesingsoversikt</i>	41
HIM111/HIM250 GLOBAL PERSPECTIVES ON AFRICAN HISTORY, CA. 1500 - 2000.....	42
<i>Temaomtale</i>	42
<i>Tematisk forelesningsoversikt</i>	43
<i>HIM250 – Undervisningsopplegg og leveringsrutiner</i>	43
<i>Innføringsforelesninger: BA- oppgaven, felles for alle HIS250- og HIM250-studenter</i>	44
<i>Retningslinjer for veiledning</i>	44
<i>Rutiner ved for sen innlevering</i>	45
<i>HIM250-frister våren 2014</i>	45
HIS203: HISTORISKE KJELDER OG KJELDEKRITIKK.....	46
<i>Temaomtale</i>	46
<i>Tematisk forelesingsoversikt</i>	48
<i>HIS203 Undervisningsopplæg og frister</i>	48
<i>Rutiner ved for sen indlevering</i>	49
<i>HIS203-frister våren 2014</i>	49
STUDIEPLAN FOR BACHELORPROGRAM I HISTORIE.....	50
RÅD FRA TIDLIGERE HISTORIESTUDENTER.....	53

FAGUTVALGET FOR HISTORIE - INFORMASJON FRA STYRET

Fagutvalget for historie består av en gruppe engasjerte studenter som arbeider for å ivareta interessene til alle studentene på historiefaget. Fagutvalget har i oppgave å sikre et høyt faglig nivå og et godt studentmiljø. Dette blir gjort gjennom studentpolitisk arbeid og ulike faglig relaterte arrangement. Vi har representanter på fagmøter, i Instituttrådet og i UUI (Utvalg for Undervisning og Internasjonalisering), hvilket gjør oss til en sterk stemme i både student- og fagmiljøet.

Fagutvalget består av studenter fra 100-, 200-, og 300 nivå, og skulle du ønske å ta del i arbeidet er du hjertelig velkommen. Her har du en gylden mulighet til å bli kjent med engasjerte og interesserte studenter fra alle nivåene, samt våre flotte forelesere og veiledere. I tillegg får du med deg en attest som tar seg godt ut på CV-en.

Diverse aktiviteter ved fagutvalget:

- Møter (ca. en gang i måneden)
- Fagkritisk dag
- Faglunsj
- Filmkvelder
- Fagfester

Facebook,
Fagutvalget Historie ved UiB

Eller kontakt oss på
fagutvalg.historie@ahkr.uib.no

Gjennom FAGUTVALGET kan du påvirke din egen studenthverdag

PRAKTISKE OPPLYSNINGER

Ekspedisjon – treffetider

Ekspedisjonen til AHKR er i 1. etasje i Øysteinsgate 3. Instituttekspedisjonen har åpent mandag til fredag kl. 12:30-15:00. Tlf. nr. 55 58 23 00.

Studieveiledning

Studieveileder: Jannie Idsal (studieveileder@ahkr.uib.no)

Studieveilederen har treffetid en dag i uken på Informasjonssenteret-HF, 1. etasje på Sydnesplass 12-13.

Infosenteret-HF har ansvar for studieinformasjon og generell studieveiledning. Åpent mandag-tirsdag kl. 10-15. Kontaktinformasjon er: studieveileder@hf.uib.no eller telefon 55 58 9370.

Eksamen

Spørsmål vedrørende eksamener for historiefaget rettes Deirdre Kolle (eksamen@ahkr.uib.no)

Fagkoordinator for historie

Professor Teemu Ryymin (teemu.ryymin@ahkr.uib.no)

Ledelsen ved AHKR

Instituttleder: Jan Heiret

Administrasjonssjef: Britt Kristin Holsen

Undervisningskoordinator: Michael Stausberg

Forskningskoordinator: Knut Vikør

Studieleder: Julie A. Tønsaker Watkins

Vitenskapelig personale ved historiefaget våren 2014

Vitenskapelig tilsatte

Andresen, Astri	Professor	Moderne historie
Angell, Svein Ivar	Førsteamanuensis	Historiedidaktikk
Bang, Anne Katrine	Førsteamanuensis	Midtøsten og Afrikas historie
Bjørkelo, Anders	Professor	Midtøsten og det islamske Afrikas historie
Brautaset, Camilla	Førsteamanuensis	Moderne økonomisk historie
Ersland, Geir Atle	Professor	Middelalder
Finstad, Bjørn-Petter	Førsteamanuensis II	Moderne historie
Grønlie, Tore	Professor	Moderne historie
Haug, Eldbjørg	Professor	Middelalder
Heiret, Jan	Førsteamanuensis	Arbeidslivshistorie
Hobson, Rolf	Professor II	Moderne europeisk historie
Hoffmann, Christhard	Professor	Moderne europeisk historie
Haavet, Inger Elisabeth	Professor	Kvinne- og kjønns historie
Kolle, Nils	Førsteamanuensis	Moderne historie
Melve, Leidulf	Professor	Middelalder
Meyer, Jørgen Christian	Professor	Antikkens historie
Mæhle, Ingvar Brandvik	Førsteamanuensis	Antikkens historie
Nagel, Anne-Hilde	Professor	Foreningstidens historie
Nilsen, Yngve	Post doktor	Meteorologiens historie
Oldervoll, Jan	Førsteamanuensis	Tidlig moderne tid/edb og kvantitative metoder
Ryymin, Teemu Sakari	Professor	Moderne historie
Sandvik, Pål Thonstad	Førsteamanuensis II	Økonomisk historie
Schröter, Harm G.	Professor	Moderne økonomisk historie
Seland, Eivind	Forsker	Antikkens historie
Solli, Arne	Førsteamanuensis	Historisk informatikk/tidlig moderne tid
Sæle, Christian	Førsteamanuensis	Historiedidaktikk
Ulvund, Frode	Førsteamanuensis	Historisk informatikk/moderne historie
Vikør, Knut	Professor	Midtøsten og det islamske Afrikas historie

Stipendiater/Post doktor

Blazevic, Dunja	Stipendiat	Kjønns historie
Bokn, Harald Stokkedal	Stipendiat	Historiedidaktikk
Dølerud, Magnus	Stipendiat	Midtøsten historie
Ellingsen, Gunnar	Post doktor	Vitenskapshistorie
Gjerde, Åsmund Borgen	Stipendiat	Politisk historie
Gregersen, Malin	Post doktor	Kinesisk historie
Hornnes, Rune	Stipendiat	Fiskerihistorie
Kristiansen, Thorleif Aas	Stipendiat	Meteorologiens historie
Medvedeva, Olga	Stipendiat	Kinesisk historie
Slettebø, Thomas Ewen	Stipendiat	Tidlig moderne tid
Svenungsen, Pål Berg	Stipendiat	Middelalder
Teigen, Håkon	Stipendiat	Antikkens historie
Vezzadini, Elena	Post doktor	Midtøsten og det islamske Afrikas historie
York, Eivind	Stipendiat	Tidlig moderne tid

VELKOMMEN TIL HISTORIEFAGET VED AHKR

Historiefaget handler om mennesker i samfunn gjennom tidene. Ved AHKR utøves historisk forskning, samtidig som det gis undervisning i historie for studenter på lavere grad (bachelorgrad), høyere grad (mastergrad) og på doktorgradsnivå (PhD). Instituttet legger vekt på faglig bredde, og driver forskning og undervisning innen alle de store tidsperiodene fra antikken til i dag, innen forskjellige samfunnsnivåer fra det lokale til det globale, og innen ulike felt av samfunnsutviklingen: økonomisk, sosialt, kulturelt og politisk.

Evaluering

AHKR har som mål å hele tiden forbedre undervisningen som gis ved instituttet. For å få til dette er vi interessert i å få tilbakemeldinger fra våre studenter. De ulike fagområdene ved instituttet har forskjellige evalueringssykluser, men historiefaget har som mål å evaluere så mange av våre emner som mulig hvert semester. Alle opplysninger vil bli behandlet konfidensielt.

Studier i utlandet

Mange studenter ønsker å kombinere sine studier ved Universitetet i Bergen med studier ved et utenlandsk universitet. Et utenlandsstudium kan blant annet gi deg

- Språklig kompetanse
- Økt forståelse for og kunnskap om andre kulturer
- Faglig og personlig utvikling
- Et fortrinn når du senere søker jobb

Det humanistiske fakultet og Universitetet i Bergen har studieplasser ved mange universiteter verden over som du kan søke om å få benytte. Når du tar delstudier i utlandet studerer du og tar eksamen sammen med de ordinære studentene ved det aktuelle universitetet.

De ulike bachelorprogrammene kan tilby delstudier i utlandet på ett til to semestre som en del av graden. For å få vite mer om disse mulighetene, se informasjon på utdanningssidene til UiB under "Utveksling". Du kan også ta kontakt med studieveileder på programmet ditt, se kontaktinformasjon på utdanningssidene til UiB. Det er mulig å studere ved andre universitet enn de som anbefales av programmet. UiB krever at man har avlagt 60 stp før man kan dra på utveksling.

Husk! Søknadsfristen for utveksling gjennom Universitetet i Bergen sine avtaler, med utreise i studieåret 2014/2015, er 1. februar 2014. 1. september er frist for suppleringsopptaket for utveksling våren 2015. Etter denne fristen blir restplassene tildelt, altså de plassene som er igjen etter at alle kvalifiserte søkere har blitt nominert til utveksling i forbindelse med søknadsfristen 1. februar.

Søknadsfristen er 1. februar uansett om en planlegger å starte utvekslingen på høsten eller om våren.

Fullstendig liste over alle UiBs samarbeidsuniversiteter finner du under fanene "Studier i utlandet" på Utdanningssidene til UiB. Her finner du også informasjon om hvor du kan dra, søknadsfrister, søknadsprosessen, søknadsskjema, søknadsskjema for forhånds- og

endelig godkjenning av delstudier i utlandet, finansiering av studier i utlandet, tips om når i studiet det er lurt å reise samt studentrapporter fra studenter som har vært ute. Vær oppmerksom på at enkelte land har semesterstart og -slutt på andre tidspunkt enn ved UiB.

Søknad om faglig godkjenning av delstudier i utlandet

Delstudier i utlandet må være faglig forhåndsgodkjent ved UiB før utreise.

Søknadsskjema for forhånds- og endelig godkjenning finner du Utdanningssidene til UiB, "Studier i Utlandet", og utfylte skjema sendes til Det humanistiske fakultet, postboks 7805, 5020 Bergen. (etter at du har fått utvekslingsplass eller indikasjoner fra Studieadministrativ avdeling om at du er innstilt til plass du har søkt om. (Erasmus, bilaterale avtale etc.). Dersom du har behov for veiledning, ta kontakt med Informasjonssenteret-HF, Sydnesplass 12-13, eller den administrative kontaktpersonen på bachelorprogrammet ditt.

Kollokvierom

Dersom dere ønsker å låne rom til fagmøter eller kollokvier, vil instituttet hjelpe til med rombestilling. Vi har opprettet en egen e-postadresse for bestilling av kollokvierom for studenter ved AHKR: rom.ahkr@uib.no. Det er også fine kollokvierom på HF-biblioteket, spør i skranken!

Bibliotekkurs "Søk og skriv" for HIS250/200-nivå historie

Tidspunkt: 24. januar kl. 10:15-12:00

Sted: SV-biblioteket, Hermann Fossgt. 12, undervisningsrommet 1. etg.

Foreleser: Førstebibliotekar Hanne Marie Johansen.

Undervisningsrommet har PCer for studenter/kursdeltakere.

Innhold: Orientering om UBs tradisjonelle samlinger og innføring i bruk av UBs elektroniske ressurser, særlig veiledning i søk i artikkeldatabaser og nettsteder for historiefaget. Det gis også en første innføring i hvordan referansehåndteringsverktøyet EndNote brukes til å holde orden på referanser og til å generere litteraturlister.

Læringsmål: Kunne forberede og gjennomføre søk etter litteratur og kilder i biblioteket og finne fram til kvalitetssikrede kilder på nettet. Kunne lokalisere, skaffe fram og evaluere litteratur for faglig fordypning og oppgaveskriving, samt få oversikt over relevant faglitteratur.

Ved frammøte kan studentene gjøre avtale om time for individuell veiledning i litteratursøk til oppgaveskrivingen.

BACHELORGRADEN

En bachelorgrad er et treårig studium på 180 studiepoeng (stp.) Følgende er et eksempel på en oppbygging av en bachelorgrad. (Eksempelet er tatt fra bachelorprogrammet i historie.) Vær oppmerksom på at tilrettelagte bachelorprogram ikke tilbyr like mange valgfrie studiepoeng):

1. Førstesemesterstudiet (exphil og exfac). (30 stp)
2. Spesialisering i historie (90 stp/tre semestre)
3. Valgfrie emner av et omfang på 60 stp

Bachelorgrad med spesialisering i historie

For å kunne ta bachelorgrad med spesialisering i historie må du ha 90 studiepoeng (seks emner) historie. Du må ta de to obligatoriske oversiktsemnene (HIS101 og HIS102), to valgfrie fordypningsemner på 100-nivå, anbefalt emne på 200-nivå HIS203 og det obligatoriske emnet HIS250 Bacheloroppgave i historie. Alle historieemner er på 15 studiepoeng.

Vær oppmerksom på at de ulike tilrettelagte bachelorprogrammene som tilbyr en spesialisering i historie, kan ha spesielle krav til rekkefølge av emner, samt krav til bestemte fordypningsemner som kan inngå i historiespesialiseringen. Uavhengig av bachelorprogram gjelder følgende krav i en spesialisering i historie: *Spesialiseringen skal inneholde 90 stp historie (6 emner historie). Følgende emner er alltid obligatoriske: HIS101, HIS102 og HIS250.*

Studentene vil få en generell oversikt over Norges- og verdenshistorien ved å ta HIS101 og HIS102. Oversiktsemnene bør tas parallelt med fordypningsemner på 100-nivå. *Instituttet tilbyr undervisning i eldre historie hvert høstsemester og nyere historie i vårsemesteret* (NB! Midtøstenhistorie (HIM-emner) har motsatt undervisningssyklus). Tematilbud gitt innenfor fordypningsemnene og HIS250 - Bacheloroppgave i historie – kan variere fra år til år.

NB! DET KAN IKKE VÆRE PENSUMOVERLAPPING MELLOM TEMA FOR BACHELOROPPGAVEN OG ET TEMA DU HAR TATT PÅ 100- ELLER 200-NIVÅ

Årsstudium og undervisning

Årsstudium innebærer en studierett på ett studieår/60 studiepoeng. I tillegg til de obligatoriske oversiktsemnene i årsstudium historie, HIS101 og HIS102, tar man to valgfrie fordypningsemner i historie. Samlet utgjør dette 60 stp, der hvert emne gir 15 stp. Dersom man skal søke seg inn på Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) etter avlagt grad, med historie som undervisningsfag, gjelder samme krav til emnesammensetning.

Et årsstudium gir ikke en grad, og man får ikke vitnemål etter avlagt årsstudium, men en karakterutskrift på 60 stp.

Mastergrad i historie

En mastergrad gir studenten muligheter for interessebasert fordypning. Dette kommer til uttrykk gjennom den vekt som er lagt på arbeidet med kursdelen og mastergradsoppgaven, som stiller store krav til selvstendighet, selvdisciplin og kritisk-

analytiske ferdigheter. De fleste studentene arbeider med oppgaver som er knyttet til områdeseminar på instituttet. Opptak til mastergrad forutsetter bachelorgrad med spesialisering i historie (90 stp) eller cand. mag. grad med mellomfag historie. MERK! Hovedopptak til masterstudium er i høstsemesteret, med søknadsfrist 15. april. For informasjon, se Utdanningssidene til UiB.

Oversikt over historieemner våren 2014

100-nivå

HIS102 Oversikt over nyere historie (skoleeksamen)

HIS115 Fordypning i nyere historie (mappevurdering)

Våren 2014 kan du velge mellom tre temaer:

Tema 1: Samfunnets utskudd? Normalisering, disiplinering og sanksjonar mot kriminelle og "farlege" fattige ca. 1750-1950

Tema 2: Den nordiske velferdsmodellen

Tema 3: Første verdenskrig: Årsaker – forløp - følger

HIS116 Fordypning i nyere historie (skoleeksamen)

Tema våren 2014: China and the World since ca. 1800

HIS108 Oversikt over kvinne- og kjønns historie (skoleeksamen)

EUR103 Europe after 1945: Resources, Demography, Economy (skoleeksamen)

HIS111 History of the United States (skoleeksamen)

HIM101 Oversikt over Midtøstens historie (skoleeksamen)

HIM111 Global perspectives on African history, ca. 1500-2000

200-nivå

HIS203 Historiske kilder og kildekritikk

HIS250 Bacheloroppgave i historie

Våren 2014 kan du velge mellom 7 temaer:

Tema 1: Samfunnets utskudd? Normalisering, disiplinering og sanksjonar mot kriminelle og "farlege" fattige ca. 1750-1950

Tema 2: *Den nordiske velferdsmodellen*

Tema 3: *Første verdenskrig: Årsaker – forløp – følger*

Tema 4: *China and the World since ca. 1800*

Tema 5: *Oversikt kvinne- og kjønns historie*

Tema 6: *Europe after 1945: Resources, Demography, Economy*

Tema 7: *History of the United States*

HIM250 Bacheloroppgave i Midtøstens historie

Tema våren 2014: *Global perspectives on African history, ca. 1500-2000*

EMNE- OG TEMATILBUD VÅREN 2014

Innføring i historiefaget

For å gi alle våre studenter en innføring i historiefaget, settes det opp fire innføringsforelesninger i begynnelsen av semesteret. Forelesningene vil gi en god innføring i historiefagets tradisjon, og vi anbefaler alle nye studenter å få med seg disse forelesningene. Alle laveregradstudenter skal ha lest metodepensumet, se under.

Tid og sted	Tittel	Foreleser
10. jan., kl. 10.15-12.00, Sydneshaugen skole, Aud A	Historie og historieskriving	Astri Andresen
13. jan., kl. 10.15-12.00. Sydneshaugen skole, Aud A	Historisk kildekritikk	Andresen
15. jan., kl. 10.15-12.00, Sydneshaugen skole, Aud A.	Historisk forlaring og metode	Andresen

Innføringsforelesningene i historisk metode er timeplanlagt under emnet HIS102.

Pensum i historisk metode

Olden-Jørgensen, S.: Til kildene! Introduksjon til historisk kildekritikk. København, 2001.

HIS102 - Oversikt over nyere historie

Emneansvarlig: Harm G. Schröter (harm.schroter@ahkr.uib.no)

Temaomtale

Emnet har sitt tyngdepunkt i norsk og europeisk historie, men vil og trekke liner til utvikla i andre verdsdelar. Førelingsrekkeja følgjer ei kronlogisk struktur og er inndelt i to periodar; 1750 til 1914 og 1914 til 2008. Gjennom dei to periodane vil følgjande tre tema bli problematiserte: Det første, Demokratisering og politisk mobilisering, tek utgangspunkt i den amerikanske og den franske revolusjonen og omhandlar politiske ideologiar og rørsler. Det andre temaet, Industrialisering og samfunnsendingar, omhandlar økonomisk og sosial historie, med hovudvekt på Noreg i europeisk perspektiv. Det tredje temaet, Statssystem og internasjonalisering, handlar i første rekke om internasjonal historie, med vekt på den vestlege verda.

Tema I: DEMOKRATISERING OG POLITISK MOBILISERING

Liberaldemokratiske styresett pregar i dag meir eller mindre heile Europa. Den siste store demokratiseringsbølgeja følgde i kjølvatnet av sovjetimperiets oppløysing. Den politiske historia til Russland, Aust-Europa og store delar av Sør- og Sentral-Europa har vore svært ulike den politiske historia til dei fleste nord- og vesteuropeiske landa, inkludert Noreg. Dette oversiktstemaet vil leggja vekt på å få fram korleis ulike delar av Europa har hatt ei svært ulike utvikling i moderne tid med omsyn til styresett og politisk ideologi. Dei fascistiske regima i Italia og Tyskland i mellomkrigstida og det sovjetiske regimet 1917-1991 kan karakteriserast som totalitære regime. Det er viktig å få innsikt i skilnadene på desse regima og dei liberaldemokratiske styresetta i Vest- og Nord-Europa.

Oversikta vil ta utgangspunkt i den amerikanske og den franske revolusjonen i andre halvdel av 1700-talet. Det er viktig å kjenna til det ideologiske grunnlaget for revolusjonane, og dei konstitusjonelle ordningane som dei resulterte i. Den amerikanske konstitusjonen av 1787 står stadig ved lag. Hendingane i dei britiske koloniane i Amerika og i det eineveldige Frankrike er dessutan avgjerande for å forstå det politiske systemet som vart etablert i Noreg i 1814. Det vil bli lagt vekt på å få fram dei viktigaste elementa i det norske styresettet: rettsstaten, folkesuvereniteten, maktfordelinga og menneskerettane.

Demokratiseringsprosessane i Vest-Europa var på 1800-talet sterkt prega av at det oppstod masserørsler i meir eller mindre organiserte former. Dette skapte eit vitalt, sivilt samfunn, som i dag blir rekna som ein viktig føresetnad for eit livskraftig demokrati.

Konfliktnivået varierte frå stat til stat. Kampen for å integrera stadig nye sosiale grupper i den politiske prosessen vart i mange tilfelle langvarig, men resulterte til slutt i at alle vaksne statsborgarar fekk dei same politiske rettane.

Eit viktig trekk ved utviklinga på 1900-talet var at borgarane gradvis fekk eit sett sosiale rettar i tillegg til dei reint politiske. Ein snakkar om oppretting av ulike velferdsregime, i Noreg i form av ein velferdsstat. Denne prosessen blir oppfatta som ei vidareutvikling av demokratiet. I Noreg kulminerte denne utviklinga under det regimet som blir

kalla "Arbeiderpartistaten" eller "Den sosialdemokratiske orden", eit regime som kom til å dominera andre halvdel av det 20. hundreåret. Ein legg vekt på å få fram viktige kjenneteikn ved dette politiske systemet. Spesielt vil ein sjå på forholdet mellom politisk leiing, byråkrati og organisasjonssamfunnet.

Dei siste tiåra av det 20. hundreåret vart prega av at store transformasjonsprosessar også slo inn over Noreg. Stikkord her er globalisering og internasjonalisering. Med denne utviklinga følgde det også store endringar i politisk ideologi. På mange felt overtok marknadsstyring for politisk styring. I mange land kom velferdsregimet under press. Ein vil få fram kva slags utfordringar denne utviklinga stilte det norske demokratiet andsynes.

Tema 2: INDUSTRIALISERING OG SAMFUNNSENDRING

I moderne historie står omgrepet industrialisering sentralt. Det blir brukt for å beskrive ein prosess som begynte i England i siste halvdel av 1700-talet, og som på 1800-talet spreidde seg til andre land i Europa og til USA, og som ut gjennom 1900-talet gleid over til å bli eit globalt fenomen. Kjernen i prosessen er overgangen frå ein hovudsakleg agrarbasert økonomi til ein økonomi dominert av industri, seinare også tenesteyting. Enkelte historikarar har hevda at industrialiseringsprosessen er å oppfatta som den kanskje viktigaste overgangen i menneskeheitas historie, på linje med den såkalla neolittiske revolusjonen, dvs. overgangen frå ein jeger- og samlarøkonomi til ei næringsform basert på jordbruk.

Industrialiseringsprosessen har vore heftig diskutert blant historikarar og andre samfunnsforskarar, og det finst ein veldig litteratur om emnet. Den engelske sosialøkonomen, Arnold Toynbee, har fått æra av å vera den første som systematisk brukte karakteristikken den industrielle revolusjonen for å namngje den nye industrielle økonomien og samfunnsorden som tok form i England i tiåra før og etter 1800. Sjølv om uttrykket er omdiskutert, blir det i dag brukt ikkje berre som namn på overgangen i England, men som nemning på industrialiseringsprosessen meir generelt.

I eldre forskning om den industrielle revolusjonen blei det lagt avgjerande vekt på dei teknologiske og organisatoriske sidene. Industrialiseringa vart første rekkje oppfatta som ein prosess som verka sterkt omformande og nydannande på det økonomiske livet: ny energi, ny teknologi, nye produksjonsformer og metodar, nye produkt, nye organisasjonsformer, nye transport- og handelssystem, aukande kapitalisering og systematisk bruk av vitskap i produksjonsprosessen. Forskarane la vekt på utviklinga i England. Kvifor starta prosessen her, og korleis spreidde den seg til andre vestleg land?

I nyare forskning er perspektivet utvida til i større grad også å gjelda sosiale, politiske og kulturelle forhold. Forskarane har sett fokus på befolkningsutvikling, migrasjon, urbanisering og framveksten av nye sosiale klassar. Nyorienteringa har også ført til aukande interesse for industrialisering og kjønn, og for prosessens innverknad på ei rekkje nærliggjande område: barn, familie, dei eldre, seksualitet, arbeid, levekår, utdanning, fritid etc. Det synes i dag å vera semje om at den industrielle revolusjonen verka sterkt omformande på folks livs- og verdigrunnlag, over heile det sosiale spekteret.

I dei seinare åra har historikarar og samfunnsforskarar i aukande grad sett fokus på den industrielle revolusjonens globale karakter, dvs. korleis den industrielle samfunnsforma

har spreidd seg til stadig nye land og område i Asia, Afrika og Latin-Amerika. "Gamle" tema som imperialisme og vestleg dominans blir i dag supplert med ny og aukande interesse for den akselererande industrialiseringsprosessen som føregår i ei rekkje ikkje-vestlege land, særleg i Asia.

Innhaldet i dette oversiktstemaet kan grupperast i tre tyngdepunkt, som det blir forventa at studenten skal ha kunnskap om:

- 1) Den industrielle revolusjonens oppkomst og spreiding i den vestlege verda. Kjenneteikn: ny energi og teknologi, nye produksjonsformer, nye transportsystem, økonomisk vekst. Kvifor begynte den i England og korleis spreidde den seg til andre vestlege land?
- 2) Vidare blir det lagt vekt på korleis prosessen verka omformande sosialt, med folkevekst, urbanisering, nye sosiale klassar og ein ny kjønnsorden som dei viktigaste utviklingstrekka.
- 3) Industrialiseringsprosessens globale karakter blir også vektlagt, særleg dei vestlege industrilandas bruk av koloniar som råvareleverandørar og marknader for industrivarar.

Tema 3: STATSSYSTEM OG INTERNASJONALISERING

Globalisering og internasjonalisering er stikkord for dagens internasjonale politiske situasjon. Ingen nasjoner har kunnet forholde seg likegyldig til den todeling av verden 11. september 2001 førte til. Etter ett tiår i postkommunismens tegn, var verden igjen preget av polarisering. Men i forhold til den kalde krigens kommunistiske øst mot det demokratiske vest, er dagens internasjonale situasjon preget av en nord – sør konflikt, hvor det fattige sør står mot den rike delen av verdens befolkning. Denne konfliktlinjen forsterkes med forestillingen om en aggressiv islamsk front i kamp mot vestlige, demokratiske ideer.

Dette oversiktsemnet vil ta for seg bakgrunnen for dagens internasjonale bilde, og de strømningene som har preget den internasjonale utviklingen de to siste hundreår. Det vil bli lagt spesielt vekt på den vestlige verden fra 1800 fram til i dag. Innenfor denne rammen vil også Norges utenrikspolitiske utvikling bli viet oppmerksomhet.

I dag preges Europa av en stadig større grad av mellomstatlig integrasjon og samarbeid. Emnet vil ta for seg motivasjonen for, og forhistorien til den europeiske unionen, som er å finne i den politiske utviklingen fra tidlig 1800-tall av. Etter napoleonskrigene ønsket de europeiske stormaktene å skape et internasjonalt system som ville forhindre en stormakts dominans. Diplomati og ikke konfrontasjon kjennetegnet mellomstatlige relasjoner, hvor maktbalanse var det sentrale punkt. Denne konservative samfunnsorden ble imidlertid etter hvert utfordret fra flere hold, av rivaliserende stater drevet av egeninteresse, og av ulike ideologier som nasjonalisme og sosialisme. Disse idestrømningene skulle komme til å prege også det neste århundret. Nasjonalismen, som var førende for Tysklands og Italias samling, ble ødeleggende for den europeiske maktbalansen. De nye nasjonalstatene var preget av sterke sentraliserte styrer, legitimert av folkelig oppslutning. Resultatet var en gradvis demokratisering av politiske institusjoner innenfor nasjonalstater. De største av disse nasjonalstatene skulle også komme til å gjøre seg gjeldende som kolonimakter i Afrika og Asia. Ved utbruddet av første verdenskrig så det ut for at Europa dominerte verden. Temaet vil også se på

konsekvensene av den europeiske imperialismen og den påfølgende postkoloniale perioden.

Det vil også bli lagt vekt på den internasjonale utviklingen opp mot andre verdenskrig, samt perioden etter 1945. Etter første verdenskrig var Europas sosiale og kulturelle fundament fullstendig endret. Mellomkrigstidens fascisme skulle påføre europeere nok en krig, som overgikk alle tidligere kriger i omfang og ødeleggelse. Etter 1945 var det klart at det "gamle Europa" aldri mer kom tilbake.

Ønsket om å unngå en ny krig på europeisk jord, samt den dominerende rolle de to supermaktene USA og Sovjetunionen fikk etter 1945, førte etter hvert til tanken om et samlet Europa. Den europeiske union ble imidlertid begrenset av de rammer den kalde krigen satte for den internasjonale dagsorden. Temaet vil fokusere på konsekvensene av den kalde krigen, både internasjonalt og for Norges utenrikspolitiske utvikling etter 1945.

Med berlinmurens fall i 1989 forsvant dette bipolare rammeverket. Det vil bli lagt vekt på årsakene til kommunismens fall, og utviklingen i Øst- og Sentraleuropa på 1990-tallet. En vil se nærmere på nye former for multinasjonalt samarbeid, for eksempel NATO-alliansens svar på Jugoslaviakonflikten på slutten av 1990-tallet. Finner en her antydninger til en ny og mer fredelig internasjonal orden?

Obligatorisk skriftlig arbeid HIS102

For å kunne avlegge eksamen i HIS102, må studentene få godkjent obligatorisk skriftlig arbeid. Studenter som ikke får godkjent ved første forsøk, får anledning til å skrive en ny oppgave om et *annet tema*. Oppgavene blir vurdert som godkjent/ikke godkjent og det blir gitt en felles kommentar til alle oppgavene. Oppgaveteksten blir publisert i Kark og oppgavesvaret skal leveres samme sted. Du finner lenke til Kark på hjemmesiden til HIS102 på Mi side.

Studenter som ikke leverer eller som ikke får godkjent øvingsoppgaven, kan ikke avlegge eksamen i HIS102. Ved sykdom eller tekniske problemer under innlevering må studenten snarest kontakte Kark (kark@uib.no, tlf. 55 58 89 46/55 58 89 39).

Merk at du ikke får se oppgaven din i vurderingsperioden.

Besvarelsen skal være på rundt 1500 ord. Instituttet gjør oppmerksom på at dersom oppgaven skal bli vurdert, må den framstå som et reelt forsøk.

Rutiner ved for sen innlevering

Etter at tidsfristen for innlevering er gått ut kl. 13.00, er det ikke lenger mulig å levere inn oppgaven på Kark. Dersom du ikke får levert oppgaven i tide p.g.a. sykdom eller tekniske problemer, må du snarest mulig på innleveringsdagen ta kontakt med kark@uib.no (Tlf. 55 58 89 46/55 58 89 39).

HIS102-frister våren 2014

Oppgavetekst ut:	Innleveringsfrist:	Tilbakemelding:
Torsdag 20. februar	Torsdag 27. februar	Torsdag 13. mars

Alle frister er kl. 10.00.

Skriveseminar på HIS102

Skriveseminalet skal gi studentar generell skriveøving og øving i skriving av eksamensoppgåver på HIS102. Deltakarar på seminalet skal i løpet av semesteret skrive tre øvingsoppgåver i sjangeren til langsvara på eksamen på HIS102, rundt 1500-2000 ord. **Den første oppgåva vil erstatte den obligatoriske øvingsoppgåva og må vere godkjent for å kunne gå opp til eksamen.**

Oppgåvene blir individuelt vurdert til godkjent/ikkje-godkjent av ein lærar. I etterkant av dei individuelle tilbakemeldingane deltek seminarstudentane på eit lærarstyrt seminar der det vil bli gitt felles generelle tilbakemeldingar på oppgåvene. Faglærar vil diskutere oppgåvene med tanke på historieoppgåver som akademisk sjanger. Oppgåvene vil også vere eit utgangspunkt for å diskutere det faglege innhaldet i oppgåvene og temaene knytt til desse meir generelt. Deltakarane vil bli inndelt i kollokviegrupper.

Deltaking på skriveseminalet vil innebære auka arbeidsmengd samanlikna med det ordinære tilbodet, først og fremst gjennom eigen skriveaktivitet, men også ved deltaking på seminar. **Det er frivillig å melde seg på seminalet, men det er ein klar forventning om at deltakinga blir fulgt opp gjennom heile semesteret!!** Påmelding i MiSide med frist er 26. januar. Ved fleire enn 20 interesserte blir plassane fordelte etter loddtrekning. Ansvarleg for seminalet er Åsmund Gjerde.

Kalender for skriveseminalet:

Dato	Aktivitet
6. februar	Introduksjonsseminar, om seminalet og om skriving av oppgåver, utdeling av oppgåvene.
OPPGÅVE 1:	
12. februar	Innlevering av oppgåve 1
19. februar	Pilotseminar om oppgåve 1
OPPGÅVE 2:	
12. mars	Innlevering av oppgåve 2
19. mars	Pilotseminar om oppgåve 2
OPPGÅVE 3:	
16. april	Innlevering av oppgåve 3
23. april	Pilotseminar om oppgåve 3

Forelesningsoversikt HIS102, våren 2014

HIS102 er timeplanlagt med følgende detaljer. Vær oppmerksom på at endringer kan forekomme i løpet av semesteret. Det er derfor viktig at du holder deg oppdatert på timeplanen på Mi side for HIS102.

Tid: Mandager, onsdager og fredager kl. 10.15-12.00

Sted: Forelesningene er planlagt til Sydneshaugen skole, Aud A. Forbehold om endringer. Oppdaterte timeplaner finner du på Mi side.

	Tema	Foreleser
08.01	Orienteringsmøte	
10.01	Historie og historieskriving	Astri Andresen
13.01	Historisk kildekritikk	Andresen
15.01	Historisk forklaring og metode	Andresen
17.01	Oversikt over nyere historie – introduksjon til HIS102	Frode Ulvund
	Periode 1750-1914	
20.01	Den amerikanske revolusjonen	Bruce Stuart
22.01	Den franske revolusjonen	Rolf Hobson
24.01	Norge 1814	Ulvund
27.01	Det internasjonale statssystem 1815-1914	Hobson
29.01	Nasjonalisme på 1800-tallet	Ulvund
31.01	Framveksten av politisk demokrati i Europa	Ulvund
03.02	Utviklinga av det norske politiske systemet	Ulvund
05.02	Urbanisering, migrasjon og sosial endring	Ulvund
07.02	Fagpedagogisk dag	
10.02	Modernisering: Individ, samfunn og stat	Ulvund
12.02	Kapitalisme	Harm Schröter
14.02	The great divergence Europas utvikling skiller seg fra verden	Schröter
17.02	Industrialismens oppkomst, karakteristikk og spredning	Pål Sandvik
19.02	Den andre industrielle revolusjonen	Camilla Brautaset
21.02	Revolusjon i transport- og informasjonssektoren	Brautaset
24.02	Imperialisme	Anders Björkelo
26.02	Norge og industrialiseringsprosessen	Sandvik
	Periode 1914-2012	
03.03	Første verdenskrig og etterkrigsordningen	Hobson
05.03	Totalitarisme	Hobson
07.03	Andre verdenskrig og etterkrigsordningen	Hobson
10.03	Kjønn og modernisering 1800-2000	Elisabeth Haavet
12.03	Velferdsstatens utvikling i Norge, Norden og Europa	Haavet
14.03	Utvikling av det Norske politiske systemet 1914-2010 I	Svein Ivar Angell
17.03	Utvikling av det Norske politiske systemet 1914-2010 II	Angell
19.03	Norges utenrikspolitikk 1914 - 2010	Angell
21.03	Norges økonomiske utvikling	Sandvik
24.03	Krise og desintegrasjon i mellomkrigsårene	Schröter
26.03	Kald krig og bipolar verdensorden	Schröter
28.03	Økonomisk vekst og sosiale endringer etter 1950	Schröter

31.03	Europeisk integrasjon	Schröter
02.04	USA i sitt (20.) århundre	Schröter
04.04	Avkolonisering og nord-sør-konflikten	Björkelo
07.04	Midtøsten siden 1945	Björkelo
09.04	Den indiske halvøy	Jan Oldervoll
11.04	Asiatiske tigrar og ein kinesisk drage	Brautaset
14.04- 21.04	<i>Påskeuke</i>	
23.04	Utvikling siden krisen i 2008	Schröter
25.04	Det internasjonale samfunnet etter 1989	Schröter
28.04	Oppsummering 1750-1914	Hobson
30.04	Oppsummering 1914-2010	Schröter
07.05	Eksamensforberedende oppgaveforelesning	Ulvund

Kollokviégrupper HIS102

Instituttet tilbyr 4 lærerstyrte kollokviégrupper/ kollokviégrupper med viderekomne studenter som kollokvielere, hvor eksamensoppgave og problemstillinger vil bli diskutert. Påmelding via Mi side.

Timeplan for kollokviégruppene finner du på samme sted som oversikt over forelesningene for HIS102. Se uib.no/utdanning/emne/HIS102

HIS115 - undervisningsopplegg og leveringsrutiner

Undervisning, mappebasert fordyping

Instituttet tilbyr undervisning i HIS115 hvert vårsemester, men temaene varierer fra år til år. HIS115 er basert på oppgaveskriving og kommentering, i tillegg til forelesninger og pensumlesning innen tema som til enhver tid blir tilbudt. Mot slutten av semesteret skal studentene svare på en 2-timers skoleeksamen.

Alle studentene skal skrive 3 obligatoriske oppgaver. De to første oppgavene skal kommenteres av både medstudenter og lærere, mens den siste bare får en kort kommentar fra lærer. Studentene oppfordres til å levere inn en forbedret versjon 2 av de to første oppgavene etter at de er ferdig kommenterte, mens den tredje oppgaven skal legges i mappen slik den ble levert inn. Fristen for levering av versjon 2 går ut en stund *før* innleveringen av den tredje og siste oppgaven. **Merk!** Den første versjonen av oppgaven skal være en fullstendig oppgave. All innlevering og kommentering skjer på Internett i seminarsystemet Kark og både oppgavene og kommenteringsinnsatsen teller med i den totale mappekarakteren. Kommenteringsinnsatsen kan virke justerende (+/-) på den totale mappekarakteren med inntil en karakter. Mappen utgjør 75 % av den totale karakteren og skoleeksamen 25 %.

Valg av tema og seminargruppe gjøres på Studentweb samtidig med semesterregistreringen (når du oppretter undervisningsmelding).

Frist for tema- og gruppevalg er tirsdag 14. januar kl. 10.00.

Temaer våren 2014

HIS115 Fordypning i eldre historie (mappevurdering)

Våren 2014 kan du velge mellom tre temaer:

Tema 1: *Samfunnets utskudd? Normalisering, disiplinering og sanksjonar mot kriminelle og "farlege" fattige ca. 1750-1950*

Tema 2: *Den nordiske velferdsmodellen*

Tema 3: *Første verdenskrig: Årsaker – forløp – følger*

Du finner temaamtaler og tematisk forelesningsoversikt lenger bak i heftet.

Oppgaveforelesning, felles for alle HIS115-studenter

Tid og sted	Tittel	Foreleser
Mandag 20.01.14, kl. 14.15-16.00, Sydneshaugen skole, Aud A	Oppgaveforelesning: skrivning og kommentering av mappeoppgaver	Cecilie Boge og Svein Kåre Sture

Seminargrupper - gruppemøter

Alle seminargruppene får tildelt et grupperom som disponeres en dobbeltime i uken. Her kan studentene gå igjennom problemstillinger/kildeproblem til neste oppgave, og diskutere faglige spørsmål og pensum. Gruppene er studentstyrte, men gruppens lærer vil forsøke å være med på det første gruppemøtet. Du finner tid og sted for de aktuelle gruppene under timeplan-data for HIS115 på utdanningssidene til UiB.

Oppgaveskriving, -kommentering og debatt

De obligatoriske oppgavene skal være på 1500-2000 ord. Emnebeskrivelsen for dette emnet tilsier at *den første versjonen av oppgaven skal være en fullstendig oppgave*. Bare et utkast, en problemstilling eller en disposisjon vil ikke være tilfredsstillende som første versjon av oppgaven. Det forventes også at alle oppgavene har en litteraturliste og referanser til benyttet litteratur og kilder. Instituttet forventer at alle studenter leser og setter seg grundig inn i UiB sitt skriv om god kildebruk: <http://www.uib.no/ua/dokumenter/kildebruk.htm>. Vi viser også til UBBs rettleiing «Søk og skriv» <http://sokogskriv.no>.

Fristen for innlevering er alltid klokken 13.00, uansett dag (se tidsfrister under). For hver av de to første oppgavene studentene leverer inn, må de også kommentere to medstudenters besvarelser. Lister i Kark forteller hvem som skal kommentere hvem. Fristen for kommentering er alltid klokka 13. *Studenter som ikke kommenterer, eller bare kommenterer én av to oppsatte oppgaver, får ikke lærerkommentarer på sin egen oppgave.* **Merk!** Både mappeoppgavene og kommenteringen av medstudenter er obligatoriske arbeidskrav og del av vurderingsgrunnlaget.

Det er svært viktig at alle studenter gjør seg kjent med hva som er forventet av dem gjennom semesteret. Emnebeskrivelsen sier eksplisitt hva som skal være utført av oppgaver for at studenten skal få gå opp til eksamen. I Kark er det også en diskusjonsblogg for alle som studerer samme tema. Her kan studentene diskutere faglige spørsmål med medstudenter og lærere.

Rutiner ved for sen innlevering

Etter at tidsfristen for innlevering er gått ut kl. 13.00, er det ikke lenger mulig å levere inn oppgaven på Kark. Dersom du ikke får levert oppgaven i tide p.g.a. sykdom eller tekniske problemer, må du snarest mulig på innleveringsdagen ta kontakt med kark@uib.no (Tlf. 55 58 89 46/55 58 89 39).

HIS115-frister våren 2014

	Innleveringsfrist:	Studentkommentarer ferdige innen:	Lærerkommentarer ferdige innen:
Oppgave 1	Mandag 10. februar	Fredag 14. februar	Mandag 24. februar
Oppgave 2	Mandag 10. mars	Fredag 14. mars	Mandag 24. mars
Ny versjon, oppgave 1 og 2	Mandag 7. april	---	---
Oppgave 3	Mandag 28. april	---	Mandag 5. mai

Alle studentfrister er kl. 13.00. Lærerne skal kommentere innen kl. 24.00.

HIS115: Leverings- og kommenteringsplan våren 2014

Januar		Februar		Mars		April		Mai		Juni				
1	O	Nyttårsdag	1	1	L	1	L	1	T	1	T	Off. høgtidsdag	1	S
2	T		2	2	S	2	S	2	O	2	F		2	M
3	F		3	M		3	M	3	T	3	L		3	T
4	L		4	T		4	T	4	F	4	S		4	O
5	S		5	O		5	O	5	L	5	M	Ferdige lærarkomm.	5	T
6	M		6	T		6	T	6	S	6	T		6	F
7	T		7	F		7	F	7	M	7	O	Version2 av oppg. 1 og 2	7	L
8	O	Orienteringsmøte	8	L		8	L	8	T	8	T		8	S
9	T		9	S		9	S	9	O	9	F		9	M
10	F		10	M	Oppgave 1	10	M	10	T	10	L		10	T
11	L		11	T		11	T	11	F	11	S		11	O
12	S		12	O		12	O	12	L	12	M		12	T
13	M		13	T		13	T	13	S	13	T		13	F
14	T	Førelingsstart og frist	14	F	Ferdige studentkomm.	14	F	14	M	14	O		14	L
15	O	for å velja tema	15	L		15	L	15	T	15	T	(HIS116: eksamen)	15	S
16	T		16	S		16	S	16	O	16	F		16	M
17	F		17	M		17	M	17	T	17	L	Grunnlovsdag	17	T
18	L		18	T		18	T	18	F	18	S		18	O
19	S		19	O		19	O	19	L	19	M		19	T
20	M	Oppgaveforelesing	20	T	(HIS102: utlevering)	20	T	20	S	20	T		20	F
21	T		21	F		21	F	21	M	21	O	HIS115: eksamen	21	L
22	O		22	L		22	L	22	T	22	T		22	S
23	T		23	S		23	S	23	O	23	F		23	M
24	F		24	M	Ferdige lærarkomm.	24	M	24	T	24	L		24	T
25	L		25	T		25	T	25	F	25	S		25	O
26	S		26	O		26	O	26	L	26	M		26	T
27	M		27	T	(HIS102: innlevering)	27	T	27	S	27	T	(HIS102: eksamen)	27	F
28	T		28	F	(HIS116: utlevering)	28	F	28	M	28	O		28	L
29	O		29	L		29	L	29	T	29	T	Kr. himmelfartsdag	29	S
30	T		30	S		30	S	30	O	30	F		30	M
31	F		31	M		31	M	31	L	31	L		31	T

Gruppelæreren er med på det første gruppemøte (i veke 4).

Førelsing om oppgaveskriving og kommentering (felles for alle grupper/tema): Måndag 26. januar 14:15-16:00.

MERK: Det er obligatorisk å levere 3 oppgaver og kommentera 4 oppgaver. Oppgavene du skal skrive, finn du i Kark frid og med veke 4.

Ved sjukdom eller tekniske problem: kontakt kark@uib.no eller 55 58 89 46 / 55 58 89 39

Oppgave 1: Innleveringsfrist 10. februar kl. 13.00. Kommenteringsfrist: 14. februar kl. 13.00. Lærarkommentarar innan 24. februar kl. 24.00

Oppgave 2: Innleveringsfrist 10. mars kl. 13.00. Kommenteringsfrist: 14. mars kl. 13.00. Lærarkommentarar innan 24. mars kl. 24.00

Oppgave 1 og 2, revidert versjon: Innleveringsfrist 7. april kl. 13.00. Versjon 2 skal ikke kommenterast.

Oppgave 3: Innleveringsfrist 28. april kl. 13.00. Kort tilbakemelding frå lærar innan 5. mai kl. 24.00. Studentane kommenterer ikkje oppgave 3.

HIS250 – Undervisningsopplegg og leveringsrutiner

Instituttet tilbyr undervisning i HIS250 hvert semester, men temaene varierer fra semester til semester. I høstsemesteret blir det undervist i eldre historie og i vårsemesteret i nyere historie. Hvert semester kan en velge ett av flere tema. Undervisningen skjer gjennom forelesninger, seminarvirksomhet og individuell veiledning. Instituttet utarbeider pensumlister (grunnpensum).

Informasjon om opptak

Det er begrenset kapasitet på de ulike temaene i HIS250. Alle som skal ta HIS250 må derfor søke om plass på emne og tema. Du søker via Studentweb. I søknaden må du sette opp tre prioriterte ønsker om tema. **For våren 2014 er søknadsperioden 09.12.2013-08.01.2014.**

Dersom et tema har flere søkere enn plasser, vil følgende søkergrupper prioriteres:

1. Studenter som tar spesialisering i historie, og som avslutter graden det inneværende semesteret.
2. Studenter som har avlagt 60 studiepoeng i historie, inkludert emnene HIS101 og HIS102.

Dersom temaet og/eller emnet blir fullt, vil opptak skje ved loddtrekning innenfor hver prioriteringsgruppe. Dersom det er ledige plasser på et tema etter opptaket, blir disse åpnet for direkte påmelding via Studentweb.

Denne informasjonen finner du også i emnebeskrivelsen for HIS250, se uib.no/utdanning

Temaer våren 2014

Våren 2014 kan du velge mellom 7 temaer:

Tema 1: *Samfunnets utskudd? Normalisering, disiplinering og sanksjonar mot kriminelle og "farlege" fattige ca. 1750-1950*

Tema 2: *Den nordiske velferdsmodellen*

Tema 3: *Første verdenskrig: Årsaker – forløp – følger*

Tema 4: *China and the World since ca. 1800*

Tema 5: *Oversikt kvinne- og kjønns historie*

Tema 6: *Europe after 1945: Resources, Demography, Economy*

Tema 7: *History of the United States*

Du finner temaamtaler og tematiske forelesningsoversikter lenger bak i heftet.

NB! DET KAN IKKE VÆRE PENSUMOVERLAPPING MELLOM TEMA FOR BACHELOR-OPPGAVEN OG ET TEMA DU HAR TATT PÅ 100- ELLER 200-NIVÅ

Arbeidet med emnet er konsentrert rundt utarbeidelse av en større semesteroppgave og kommentering av andre studenter sine oppgaver. Bacheloroppgaven skal ha et omfang på rundt 5000 ord og må ikke overskride 6000 ord. Framstillingen skal være dokumentert med henvisninger til litteratur og eventuelle kilder, og den må ha en liste over kilder og litteratur som er brukt i oppgavesvaret. Oppgaven skal leveres til fastsatte tidspunkt i tre forskjellige versjoner og studentene skal kommentere to medstudenters oppgaver etter hver av de to første innleveringene. Innlevering og -kommentering foregår på Internett, i seminarsystemet Kark.

Som forberedelse til skriveingen av bacheloroppgaven vil det bli arrangert et kurs i praktisk metode.

Det er mulig å skifte ut deler av grunnpensum med selvvalgt litteratur. Pensumlisten settes opp i samarbeid med veileder for bacheloroppgaven som skal godkjenne den ferdige listen. Alle studentene får tildelt veileder og veiledningen skjer etter instituttet sine retningslinjer. Godkjent pensumliste leveres i Kark en uke før bacheloroppgaven. Merk at pensumliste og litteraturliste ikke er det samme! Se detaljert informasjon i emnebeskrivelsen for HIS250.

Innføringsforelesninger: BA- oppgaven, felles for alle HIS250- og HIM250- studenter

Tid og sted	Tittel	Foreleser
Mandag 12:15-14:00 (20.01.2013) Sydneshaugen skole, Auditorium R (129)	Innføringsforelesninger- BA-oppgaven I	Rune Hornnes
Onsdag 10:15-12:00 (22.01.2013) Sydneshaugen skole, Auditorium R(129)	Innføringsforelesninger BA-oppgaven II	Rune Hornnes
Fredag 10:15-12:00 (24.01.2013) SV-biblioteket, Hermann Fossgt. 12, undervisningsrommet 1 etg.	Innføringsforelesninger BA-oppgaven III	Hanne Marie Johansen

Retningslinjer for veiledning

Instituttet tilbyr studentene på HIS250 veiledning på bacheloroppgaven. Studentene har selv ansvar for å følge opp tilbudet. Studentene er videre ansvarlige for det endelige resultat av oppgaven og for gjennomføring av muntlig eksamen.

Veiledningen vil i de ulike fasene av oppgaveskrivning foregå gruppevis, individuelt eller på nett, avhengig av faglige behov og fordelingen av studentene. Veileder gir beskjed i god tid om når veiledningen skal foregå, og studentene forventes å delta og må gi

beskjed om evt. forfall. Den enkelte veileder avgjør om tilbakemelding på innleveringene skal skje skriftlig eller muntlig.

Veileder vil også være tilgjengelig på e-post dersom studenter har mindre spørsmål i forbindelse med arbeidet på bacheloroppgaven, pensum eller liknende. Studentene skal informeres dersom veileder skal være borte fra instituttet i en lengre periode.

Studentene har krav på personlig veiledning gjennom samtaler om pensumvalg, utkast til oppgaver og andre faglige spørsmål, spesielt i begynnelsen og slutten av studiet. Etter avtale kan studentene levere inn en ny versjon av oppgaven mellom 2. og endelig innlevering av oppgaven.

For å kunne gå opp til eksamen skal studenten legge opp et pensum på ca. 1200 sider i samarbeid med og godkjent av veileder.

Rutiner ved for sen innlevering

Etter at tidsfristen for innlevering er gått ut kl. 13.00, er det ikke lenger mulig å levere inn oppgaven på Kark. Dersom du ikke får levert oppgaven i tide p.g.a. sykdom eller tekniske problemer, må du snarest mulig på innleveringsdagen ta kontakt med kark@uib.no (Tlf. 55 58 89 46/55 58 89 39).

HIS250-frister våren 2014

	Innleveringsfrist:	Studentkommentarer ferdige innen:	Tilbakemelding fra lærer innen:
1. innlevering	Fredag 7. februar	Onsdag 12. februar	Fredag 21. februar
2. innlevering	Fredag 21. mars	Onsdag 26. mars	Fredag 3. april
Pensumlisten	Mandag 5. mai	----	----
Bacheloroppgaven	Mandag 12. mai	----	----

Alle studentfrister er kl. 13.00. Lærerne skal kommentere innen kl. 24.00 eller etter avtale.

***HIS250-studenter oppfordres til å kombinere HIS250 med emnet
HIS203 Historiske kilder og kildekritikk***

HIS250 og HIS203: Leverings- og kommenteringsplan våren 2014

Januar		Februar		Mars		April		Mai		Juni						
1	O	Nyttårsdag	1	L	1	L	1	T	1	T	Off. høgtidsdag	1	S			
2	T		2	S	2	O	2	O	2	F		2	M			
3	F		3	M	3	M	HIS203: Utlev. Oppg. 1	3	T	HIS250: Lærartilbakem.	3	L	3	T		
4	L		4	T	4	T	4	F	4	S	HIS203: Lærartilbakem.	4	S	4	O	HIS250: Sensur
5	S		5	O	5	O	5	L	5	M	HIS250: Pensumliste	5	19	5	T	og
6	M		6	T	6	T	6	S	6	T		6	T	6	F	muntlig eksamen
7	T		7	F	7	F	7	M	7	O		7	O	7	L	
8	O	Orientering/søknadsfrist	8	L	8	L	8	T	8	T		8	T	8	S	Pinsedag
9	T		9	S	9	S	9	O	9	F		9	F	9	M	2. pinsedag
10	F		10	M	10	M	10	T	10	L		10	L	10	T	
11	L		11	T	11	T	11	F	11	S	HIS203: Ny versj oppg.1	11	S	11	O	HIS203: Sensur
12	S		12	O	12	O	12	L	12	M	HIS250: 3. levering/	12	20	12	T	
13	M		13	T	13	T	13	S	13	T	HIS203 utlev. Oppg. 2	13	F	13	F	
14	T	Førelsesingsstart	14	F	14	F	14	M	14	O		14	L	14	L	
15	O	denne veka	15	L	15	L	15	T	15	T		15	S	15	S	
16	T		16	S	16	S	16	O	16	F		16	F	16	M	
17	F		17	M	17	M	HIS203: Oppg.1 innlev. 12	17	T	Skjærtorsdag	17	L	Grunnlovsdag	17	T	
18	L		18	T	18	T	18	F	18	S	Langfredag	18	S	18	O	
19	S		19	O	19	O	19	L	19	M		19	M	19	T	
20	M	HIS250: Innføringsforel.	20	T	20	T	20	S	20	T	Påskedag	20	T	20	F	
21	T		21	F	21	F	HIS250: 2. levering	21	M	2. påskedag	21	O	21	L		
22	O	HIS250: Innføringsforel.	22	L	22	L	22	T	22	T		22	T	22	S	
23	T		23	S	23	S	23	O	23	F		23	F	23	M	St. Hansaften
24	F	HIS250: Innføringsforel.	24	M	24	M	24	T	24	L		24	L	24	T	
25	L		25	T	25	T	25	F	25	S		25	S	25	O	
26	S		26	O	26	O	HIS250: Studentkomm.	26	L	26	M	203: Oppg 2 innlev.	22	26	T	
27	M		27	T	27	T	27	S	27	T		27	T	27	F	
28	T		28	F	28	F	28	M	28	O		28	O	28	L	
29	O		29		29		29	T	29	T	Kr.himmelfartsdag	29	S	29	S	
30	T		30		30		30	O	30	F		30	F	30	M	
31	F		31		31		31	M	14	L		31	L			27

All oppgåvelevering og -kommentering er obligatorisk! Ved sjukdom eller tekniske problem, kontakt Kark på kark@uib.no eller 55 58 89 46/ 55 58 89 39.

HIS250

1. innlevering: 7. februar kl. 13.00, kommenteringsfrist 12. februar kl. 13.00. Tilbakemelding frå rettleiar i løpet av veke 8.
2. innlevering: 21. mars kl. 13.00. Kommenteringsfrist 26. mars kl. 13.00. Tilbakemelding frå rettleiar i løpet av veke14. Innlevering av godklient pensumliste: 5. mai kl. 13.00. Rettleiar merker pensumlista som godkjent i Kark.
3. innlevering: 12. mai kl. 13.00. Bacheloroppgåvene skal ikkje kommenterast.

HIS203

- Oppgåve 1: Utlevering 3. mars kl. 13.00. Innlevering innan 17. mars kl. 13.00. Tilbakemelding i løpet av veke 14. Ny versjon kan leverast fram til 11. april kl. 13.00.
- Oppgåve 2: Utlevering 12. mai kl. 13.00. Innlevering innan 26. mai klokka 13.00. Ingen tilbakemelding/ny versjon.

TEMAOMTALER HIS115, HIS116, HIS108, EUR103, HIS111, HIS250, HIM101, HIM111, HIM250 OG HIS203

HIS115/HIS250 – Tema 1: Samfunnets utskudd? Normalisering, disiplinering og sanksjonar mot kriminelle og "farlege" fattige ca. 1750-1950

Emneansvarleg: Frode Ulvund (frode.ulvund@ahkr.uib.no)

Temaomtale

1800-talet var prega av ei tvtydig utvikling innan det sosialpolitiske området. På den eine sida er hundreåret kjent for framveksten av liberalisme og ei byrjande demokratisering og sosialutbygging. På den andre sida er hundreåret også prega av aukande statleg engasjement og innblanding på ei rad område, ein prosess som ofte har fått merkelappen disiplinering og normalisering knytt til seg.

Dei moderne fengsla vaks fram der straff som hemn eller avskrekking ikkje lenger var dominerande funksjon, men erstatta av ønske om å påverke dei innsette på ulike måtar. Sjela overtok som straffobjekt for kroppen, har det blitt sagt. Både sjølve avstraffinga og rettsvesenet generelt vart meir profesjonalisert enn tidlegare. Innesperring var ikkje berre eit middel i straffesystemet, men også innan fattigpolitikken. Uverdige fattige som hadde ein livsførsel på kant med den aksepterte kunne utan dom bli sett på tvangsarbeid til byrjinga av 1900-talet. Frykta for dei "farlege" fattige, anten dei var lovbrytarar, sinnslidande eller "arbeidsskye" er ein tråd gjennom heile perioden 1750-1950.

Emnet tar opp bruken av slike sanksjonar (som straff og tvangsarbeid) med hovudvekt på Norge på 1800-talet, men også med eit komparativt blick på særleg Storbritannia og Tyskland. Dei sentrale spørsmåla er kva styresmaktene sanksjonerte mot, korleis dei sanksjonerte, mot kven og kvifor dei sanksjonerte. Ulike teoriar på kva ideologi og målsetjing som låg bak styresmaktene sin bruk av disiplinering og normalisering innan kriminal- og fattigpolitikk vil stå sentralt. Var sanksjonsbruken eit ønske om å etablere eit "trygt" og "friskt" samfunn der enkeltindivid var fri for faren frå vald, kriminalitet og moralsk forfall? Delte styresmakter og folk flest eit normfelleskap slik at bruken av sanksjonar vart oppfatta som legitim og riktig disiplinering av "samfunnets utskudd"?

Dette kan ein noko forenkla kalle humanperspektiv på sanksjonsbruk. Eit anna er maktperspektivet. Her vert sanksjonsbruken eit instrument for enkelte grupperingar i samfunnet til å dominere over andre. Det kan vere ei samfunnsklasse sin dominans over ei anna, normalt tolka som den økonomiske elitens sin dominans over ei proletarisert arbeidarklasse, eller eit kjønn sin dominans over eit anna, igjen normalt tolka som det maskuline kjønn sin dominans over det kvinnelege, eller ei etnisk gruppe sin dominans over andre.

Tematisk forelesingsoversikt

Timeplan for forelesingane finn du på Mi side

Tema	Forelesar
1. Oversyn over tema	Frode Ulvund
2. Kva slags kriminalitet vart straffa?	Ulvund
3. Frå straff på kroppen til den store innesperringa	Ulvund
4. Dei "farlege" fattige. Arbeidsanstaltar på 1800-talet	Ulvund
5. Det sosiale landskapet	Ulvund
6. Byvandring i Bergens gamle straffanstaltar	Ulvund
7. Kjønn, barn og kriminalitet	Ulvund
8. Klasse og kriminalitet	Ulvund
9. Filantropi og omsorg?	Ulvund
10. Makt og undertrykking?	Ulvund
11. Oppsummering	Ulvund

HIS115/HIS250 – Tema 2: Den nordiske velferdsmodellen

Emneansvarlig: Elisabeth Haavet (elisabeth.haavet@ahkr.uib.no)

Temaomtale

“The Nordic Model” har en positiv klang og er en viktig “branding” av de nordiske demokratiske velferdsstatene i resten av verden. Den nordiske modellen fremstår som vellykket på mange måter; økonomisk, sosialt, politisk og kulturelt. Lavt konfliktnivå, høy tillit, relativt små klasseforskjeller, lav arbeidsledighet, bra inntektssikring og helsesystem, fungerende demokrati, høy grad av likestilling er honnørord og realiteter som sender de nordiske landene høyt opp på Global Index. Hva er oppskriften? Og hvor riktig er glansbildet? Hvordan har et opprinnelig kaldt, magert og marginalt område av Europa kunnet heve seg til et relativt sett varmt trykkgghetssamfunn med høy suksessrate på så mange felt?

Dette emnet vil ta for seg framveksten av den moderne velferdsstaten slik vi kjenner den i Norge og de øvrige nordiske land. Fokuset ligger på ulike sider ved sosial- og velferdspolitikken slik den har utviklet seg fra fattigsystemene i det liberalistiske 1800-tallet til de sosialliberale og sosialdemokratiske trykkgghetssystemene på 1900-tallet. Hva kan ligge til grunn for at nettopp Norden fikk slike omfattende velferdssystemer, og hva skiller dem fra andre systemer som vokste fram i takt med det moderne industrisamfunnets framvekst? Vi vil legge vekt både på det som samler og det som skiller i Norden. Noen har kalt den nordiske modell en modell med fem unntak. Utviklingen av velferdsstatens lover har for en stor del skjedd innen nasjonale rammer og i forhold til de enkelte lands egne historiske forutsetninger. Samtidig har det vært samarbeid og idéfellesskap i politikktutformingene. I kurset vil vi se på hvordan ideologisk fellesgods og nasjonale særegenheter har påvirket de politiske prosessene på noen av velferdssamfunnets mange felt, som for eksempel likestilling og familiepolitikk. Hvilke forsøk har vært gjort på samordning og i hvilken grad har landene vært seg selv nok i utviklingen av de sosiale ordningene?

Forskningen på dette feltet er formidabel, ikke minst innenfor samfunnsvitenskapene. Velferdshistorien er et felt der samarbeid mellom samfunnsvitere og historikere har vist seg særlig fruktbart. Dette emnet vil derfor ha en viss flerfaglig profil, men vekten ligger på den konkrete historiske framveksten av velferden mer enn på systematisk modelltenkning og komparasjon. Tidsrammen for emnet ligger fra tidlig 1800-tall til vår egen tid, og vi skal bevege oss gjennom flere faser av velferdsutvikling fra det minimumsbaserte fattiglovssamfunnet, via ”sosialhjelpstaten” omkring 1900 til en mer og mer altomfattende velferdsstat der borgerne skulle sikres fra vugge til grav i annen halvdel av 1900-tallet. Det økonomiske presset på en slik altomfattende sikring har etter hvert vist seg med svingende konjunkturer og demografiske prognoser om for eksempel ”eldrebølgen”. Vi skal i dette emnet se på hva som ligger av historiske føringer i en modell som kanskje står i fare med å vokse ut av sitt gode skinn både økonomisk og i forhold til de nye utfordringer for eksempel globaliseringen fører med seg. På hvilken måte og i hvilket omfang henger vår velstand og velferd sammen med hvordan våre samfunn har valgt å ordne økonomisk ressursfordeling og sosiale omsorgssystemer? Disse prosessene er politiske, og hvordan disse politiske forhandlinger, motsetninger og avveininger skjedd er en viktig side ved dette studieemnet.

Tematisk forelesningsoversikt

Timeplan for forelesningene finner du på Mi side

Tema	Foreleser
1. Introduksjon: Norden og modellene	Inger Elisabeth Haavet
2. Fra fattigsamfunn til sosialhjelpstat: Sosialpolitikk under det lange 1800-tallet	Haavet
3. Den store depresjonen og de sosiale ingeniører: Sosialpolitikk 1920-1950	Haavet
4. Folkehjem og folketrygd: Etterkrigstidens sosialpolitikk i universalismens tegn	Haavet
5. Barns levekår og familiepolitikken	Haavet
6. Velferd og likestilling	Haavet
7. Velferdens økonomi og forvaltning	Haavet
8. Fra velferdsstat til velferdssamfunn: Hva ligger i det sosiale medborgerskapet?	Haavet
9. Norge og Norden: Felles visjoner og nasjonale særegenheter	Teemu Ryymin
10. Norden og verden: Transnasjonale perspektiver	Haavet
11. Oppsummering og lange linjer	Haavet

HIS115/HIS250 – Tema 3: Første verdenskrig: Årsaker – forløp – følger

Emneansvarlig: Rolf Hobson (rolf.hobson@ifs.mil.no)

Temaomtale

I hundreåret for utbruddet av Første verdenskrig skal emnet forsøke å sette sentrale trekk ved den første totale krigen inn i en bredere kronologisk og tematisk ramme. Den åpner rundt 1890 med destabiliseringen av det europeiske statssystemet under høyimperialismen og avslutter femten år etter krigen med Folkeforbundet og de totalitære regimene som oppsto i kjølvannet av krigen. Stormaktspolitikken danner et nødvendig skjelett for fremstillingen av både årsaker og forløp. De sentrale slagene (Verdun, uinnskrenket ubåtkrig), politiske vendepunkter (den russiske revolusjonen, våpenstillstanden) og fredsslutningene (Brest-Litovsk, Versailles) utgjør nødvendige mellomstasjoner som kan forklare utfallet av krigen. Men slike faste punkter i den tradisjonelle storpolitiske tilnærmingen til krigen er ikke tilstrekkelige til å forklare andre følger av krigen, særlig det kommunistiske diktaturet og den totalitære staten, fascismen som massebevegelse og demokratiets nederlag i mellomkrigstiden.

Emnet henter sine tilnærminger særlig fra de siste tiårenes kulturhistoriske tilnærminger, som understreker hvordan erfaringene med industrielt massedrap under krigen skapte de mentalitetshistoriske forutsetninger for totalitære bevegelser og regimer som institusjonaliserte masse mord. Forelesningene i regi av HIS 115 kombineres med en serie ettermiddagsforedrag, som skal åpnes for et interessert publikum, for å markere hundreåret for krigsutbruddet.

Tematisk forelesningsoversikt

Timeplan for forelesningene finner du på Mi side

Tema	Foreleser
1. Alliansesystemer og krigsplanlegging 1890-1914	Rolf Hobson
2. Årsakene til Første verdenskrig: Hundre års debatt	Hobson
3. Krigshandlingene til lands, 1914-1916	Hobson
4. Blokade, ubåtkrig og økonomisk krigføring	Hobson
5. Norge og krigen til sjøs	Karl Erik Haug
6. Total krig: Verdun, Somme, Hindenburgprogram, uinnskrenket ubåtkrig	Hobson
7. Krigsøkonomi	Nils Arne Sørensen
8. Krigen som økonomisk og sosial omveltning	Sørensen
9. Den russiske revolusjonen, februar til oktober 1917	Hobson
10. The Russian Civil War and the Soviet State, 1918-1921	Evan Mawdsley
11. Tysklands sammenbrudd og våpenhvilen 1918	Hobson
12. Germany and the Stab-in-the-Back Legend	Boris Barth
13. Fredsslutningene i Paris 1919	Hobson
14. Folkeforbundet og den liberale verdensorden	Øyvind Tønnesson

HIS116/HIS250 – Tema 4: China and the World since ca. 1800

Emneansvarlig: Camilla Brautaset (Camilla Brautaset@ahkr.uib.no)

Temaomtale

China's draconic economic growth and its increasing global political importance over the last decades has led to a world-wide surge of demand for knowledge of the history of China. Questions such as 'When and why did the Great Divergence emerge?' and 'Are we witnessing a return to Asian hegemony?' have been central to some of the debates. The history of China and the world over the past two centuries can be seen as a pendulum that has swung from a Western economic and cultural presence in China during the nineteenth and early twentieth centuries, towards a omnipresent global Chinese presence in the late twentieth and early twenty-first centuries.

In the quest to understand China's recent past and its relationship with the world, it is vital to address events that unfolded during the late Qing dynasty. The 'Treaty Century' from the early 1840s and until 1943 has been central to both Eurocentric narrations of the past as well as China's own master narrative. Whilst some historians describe an isolationistic, stagnant and inward-looking China that was 'opened' by Western powers, others describe the same events as the beginning of a 'century of humiliation' that paved the way for the Communists to take power in order to restore Chinese greatness. Similarly, some scholars have interpreted China's recent economic growth as a result of adopting liberal economic principles, whilst others argue that it is a consequence of other processes, such as demographic transition. At the same time, China is also looking for a history that mirrors the economic success and geopolitical power that it experiences today. Thus, the interpretations of the modern history of China and the world appear to be changing fast and offering increasingly disparate directions.

Furthermore, China's place *within* the world has been pivotal to debates within the rapidly rising genre of global history. The key debate here concerns when and why the West gained economic supremacy and why China lagged behind. The discussion on the Great Divide can be divided into three main interpretations. First, the Eurocentric tradition places emphasis on the supremacy of European culture and institutions and argues that the decisive moment came with the European expansions around 1500. Second, the 'California School' stresses that the Chinese economy was superior and on par with the West for much longer than proponents of a Eurocentric view tend to believe, and moreover that the Western economic hegemony from the 18th century onwards was the outcome of luck and the contingency of events. Finally, sino-centrics claim that China has been the centre of the World for most of human history – and that after a few centuries of temporary Western hegemony, the World is once more returning to normality with Asia and China as its epicentre. In this course we will place emphasis on stressing how events and paths of development have been perceived, narrated and explained differently between these various "schools" of history. In addition to this, we will also bring in a side to the story that sometimes tends to be ignored in the West, namely how these events have been perceived and narrated within China itself.

This course aims at providing an overview of some of the key topics and main views on the history of China's and the world since around 1800 until the present day. It is – of course – practically impossible to give an exhaustive in-depth analysis on such complex

issues encompassing a relatively long time-span. Hence, the historical picture has to be painted with a broad brush. The focus within this course is placed upon political and economic forces and processes, and where the relationship between China and the world revolves around connections, conflicts and comparisons. The lectures are organised in a chronological order, but at the same time reflect key thematic events. The reading list consists of a broad set of literatures that is aimed towards providing an overview of events, represent various views of history as well as reflect various genres of academic literature.

This will be the first course on this topic taught at the University of Bergen, and it is expected to run again in 2016. The course is partly an outcome of a research project on China and Norway during the late Qing Dynasty and early Republic that is being carried out at the department of AHKR. Scholars involved in this project will be giving most of the lectures. Odd Arne Westad, professor in international history at the LSE, is one of the most internationally acclaimed historians on China. He is also the author of one of the key readings of the course; *Restless Empire: China and the World Since 1750* (2012) as well as the author behind the recent update of J.M. Roberts iconic *History of the World* (2013). Westad will come to Bergen in March to give a set of intensive lectures on this course.

Tematisk forelesningsoversikt

Timeplan for forelesningene finner du på Mi side

Title	Lecturer
1. Introduction and Overview	Camilla Brautaset
2. Opium Wars	Brautaset
3. The Treaty Port System	Olga Medvedeva
4. Total Humiliation	Brautaset
5. Fall of Empire and Changing World Views	Medvedeva
6. Internationalisation	Brautaset
7. Wars	Brautaset
8. Communism	Odd Arne Westad
9. A World Divided	Westad
10. Reopening the Doors	Westad
11. A Global Hegemon?	Brautaset
12. China and the World – Long Run Perspectives	Brautaset

Obligatorisk oppgave HIS116

For å kunne avlegge eksamen i HIS116, må studentene få godkjent en obligatorisk oppgave. Studenter som ikke får godkjent ved første forsøk, får anledning til å skrive en ny oppgave om et *annet tema*. Oppgavene vil bli vurdert som godkjent/ikke godkjent og det blir gitt en felles kommentar til alle oppgavene. Oppgaveteksten blir publisert i læringsstøttesystemet Kark og oppgavesvaret skal leveres samme sted. Du finner lenke til Kark på hjemmesiden til HIS116 på Mi side.

Studenter som ikke leverer eller som ikke får godkjent øvingsoppgaven, kan ikke avlegge eksamen i HIS116. Ved sykdom eller tekniske problemer under innlevering må

studenten snarest kontakte Kark (kark@uib.no tlf. 55 58 89 46/55 58 89 39). Merk at du ikke får se oppgaven din i vurderingsperioden.

Besvarelsen skal være på rundt 1500 ord. Instituttet gjør oppmerksom på at dersom oppgaven skal bli vurdert, må den framstå som et reelt forsøk.

Rutiner ved for sen innlevering

Etter at tidsfristen for innlevering er gått ut kl. 13.00, er det ikke lenger mulig å levere inn oppgaven på Kark. Dersom du ikke får levert oppgaven i tide p.g.a. sykdom eller tekniske problemer, må du snarest mulig på innleveringsdagen ta kontakt med kark@uib.no (Tlf. 55 58 89 46/55 58 89 39).

HIS116-frister våren 2014

Oppgavetekst ut:	Innleveringsfrist:	Tilbakemelding:
Fredag 28. februar	Fredag 7. mars	Fredag 21. mars

Alle frister er kl. 10.00.

HIS108/HIS250 – Tema 5: Oversikt kvinne- og kjønns historie

Emneansvarlig: Inger Elisabeth Haavet

Temaomtale

Kjønn er et grunnleggende trekk ved menneskelig og samfunnsmessig virksomhet. I dette emnet fokuseres det på kjønnskategoriens betydning i historien fra 1800-tallet til vår egen tid. Kjønn utspiller seg både i det private hverdagslivet og på de store samfunnsarenaer. Arbeidsroller, makt og representasjon for kvinner og menn har variert gjennom historien. Hvordan har denne variasjonen blitt formet, vedlikeholdt eller forandret? Hvilke forbindelseslinjer kan vi se mellom det lille samfunnet; forholdene i familien, og det store samfunnet der offentlige beslutninger ble debattert, tatt og iverksatt? Utviklingen mot større offentlighet i samfunnet har hatt ulik betydning for kvinner og menns arbeidsroller, utfoldelsesmuligheter og politiske bevissthet. Moderniseringsprosessene har hatt ulike konsekvenser for kjønnene. Dette emnet utforsker både likheter og ulikheter i kjønnsaspektet ved de store prosessene henimot det moderne samfunnet.

Et sentralt temafelt er de kjønnspolitiske bevegelser i den vestlige verden i tiden fra den franske revolusjonen til dagens kjønnspolitiske debatter. Emnet vil fokusere på kjønnspolitisk aktivisme der aktørene og deres manifest synliggjøres og diskuteres. Kjønnspolitiske bevegelser har i stor grad vært forstått som feministiske bevegelser, og disse vil ha en stor, men ikke enerådende, plass i studiet. Her vil det fokuseres særlig på tre epoker: revolusjonstiden på slutten av 1700-tallet og følgene av denne på 1800-tallet, den liberale emansipasjonsbevegelsen i tiårene rundt 1900-tallet og den moderne kvinnebevegelsen fra omkring 1970. De feministiske bevegelsene var ikke bare kvinnebevegelser. Menn var til stede i debatter og kamper som støttende, supplerende eller opponerende parter. Sentrale tema i de kjønnspolitiske bevegelsene har vært kamp for like rettigheter for menn og kvinner på felt som politikk og medborgerskap, økonomi og arbeidsliv, seksualitet, reproduksjon og familielivet og i kulturlivet.

Emnet er et oversiktsemne som passer godt sammen med HIS 102 eller andre emner innen nyere historie. Kjønnspektivet fører i noen grad til vektlegging av andre tema enn i en allmennhistorisk oversikt, men det er et viktig poeng at de aller fleste emner og tema i historien kan studeres utfra et kjønnspektiv. Emnet innbyr derfor til refleksjon over hva historisk forskning er og hva historisk kunnskap betyr for oss.

Tematisk forelesningsoversikt

Timeplan for forelesningene finner du på Mi side

Tema	Foreleser
1. Introduksjon til kjønns historie	Inger Elisabeth Haavet
2. Opplysnings- og revolusjonstiden	Haavet
3. Økonomi, samfunn og kjønn på 1800-tallet	Haavet
4. Romantikkens epoke	Haavet
5. Kvinneemansipasjonens gyldne år	Haavet
6. Stemmerett og medborgerskap	Haavet
7. Velferdsfeminisme og moderskapspolitikk	Haavet

8. Husmorepoken	Hilde Danielsen
9. Den nye kvinnebevegelsen I	Danielsen
10. Den nye kvinnebevegelsen II	Danielsen
11. Mannen som kjønn	Haavet
12. Kjønn i velferdssamfunnet	Haavet
13. Oppsummering og lange linjer	Haavet

EUR103/HIS250 – Tema 6: Europe after 1945: Resources, Demography, Economy

Emneansvarleg: Harm Schröter (harm.schroter@ahkr.uib.no)

Temaomtale

Welcome! The general idea of this course is to ask about the relation of sources and actors of European integration - and separation.

Resources: In the lectures on geography we ask whether the nature-given structures in Europe act more separating or more integrating. No continent has such an amount of natural variety as Europe: the sea-shore per square-kilometre is the longest; mountains are manifold and placed in various directions, navigable rivers lead deep into the hinterland, and so on. What does this entail? Represent mountains and seas natural borders, while rivers acted as natural ways of communication? What role did borders play in Europe over time? What sort of resources existed and how were they exploited? Is there a tendency to overcome traditional patterns of using and directing resources on a national basis towards super-national ones? The same question applies to the process of urbanization: is it still to be understood as a national pattern? What roles play cross-border urbanizations, such as the regions around København/Malmø, Aachen/Mastricht/Liège or around Basel?

People: The aging population in Europe has re-established the forces of demography as really determining ones, an understanding which was too long forgotten. What are the basic rules of demographic development? Can societies react to un-wanted developments? To what extent did Europe use migration as a remedy in this respect – or was migration never perceived to be a remedy? What is the practical experience of Europe with migration?

The economy: During decades the economy used to be called the prime-driver of European integration. But during the early 1950s it surely were political considerations which carried greater weight. During that decade existed a widespread political will of close co-operation across borders. Again, the recent plebiscites in France and the Netherlands against the EU-constitution revealed a strong political will of the electorate to stop additional integration. Is there a fundamental contradiction between political and economic actors? Finally, in what sense is Europe economically and socially different from the rest of the World? If the ship of Europe sails the seas of globalization – in what direction are we heading? Or does Europe co-create and govern the special sort of “sea”?

All these issues will be taken up, but none of them will be answered as valid once and for all during your life-time! History is not a multiplication table to be learned by heart, but a process of understanding past, present and also future. Our aim in this seminar is to establish a solid foundation of historical knowledge which may be used as a basis for own considerations. While the former will be taught and tested, the latter is in the free will of the individual.

The main emphasis of the course is on economic, geographical and demographic resources and developments in post-war Europe.

Central elements are:

1. Economic growth and structural change after the Second World War, including development and use of human and natural resources.
2. Adaptation to the unequal distribution of resources, including population development.
3. The challenges of unification and globalization. European economic unification after the disintegration of Eastern European socialism and Europe's role in today's globalizing world.

Tematisk forelesningsoversikt

Timeplan for forelesningene finner du på Mi side. This course is taught in English.

Title	Lecturer
1. Information. Introduction and Definitions	Harm Schröter
2. Europe's Physical Frame and Environment	Arnfinn Seim
3. Europe's natural resources	Seim
4. Europe's regions (incl. urbanization)	Seim
5. Economic Development I up to 1973	Schröter
6. Economic Development II, 1973 - 2012	Schröter
7. Excursion	
8. Demography 1	Arne Solli
9. Demography 2	Solli
10. Europe and the World, a maritime view	Per Kristian Sebak
11. East and West: Cold War and Americanization	Schröter
12. European engines of economic growths	Schröter
13. Welfare State: Models and Challenges	Schröter
14. European challenges today	Schröter
15. Summing up. Answering questions	Schröter

HIS111/HIS250 – Tema 7: History of the United States

Emneansvarleg: Arne Solli (arne.solli@ahkr.uib.no)

Temaomtale

HIS 111 is a course which aims at giving a condensed introduction to the history of the United States of America from the first European settlement in 1607 to the present time. The course is organized around three main themes: A. Democracy and Nation Building. B. Immigration and Industrialization. C. USA in the World.

A. Democracy and Nation Building: This theme is covering the status of the 13 colonies inside the British Empire, their struggle for independence up to 1783, the development of a constitution and a federative state, and the consolidation of state and nation up to the crisis culminating by the Civil War 1861-65. The theme is then extended to the late 20th century, presenting the recent past with focus on political developments, social changes since World War II, civil rights and other reform movements.

B. Immigration and Industrialization: Starting with a retrospective on colonial North America, this theme is mainly concerned with the exceptional development of the US-economy during the 19th and early 20th century. Topics like agriculture, infrastructure, demography, social relations, education and science are included as well. The theme is rounded off by a description of the Depression and the New Deal of the 1930's.

C. USA in the World: The third and last theme is covering the 20th century and exploring the US as an actor on the global stage. Participation in the two world wars is examined, as well as the role of the US in international relations during the long Cold War period, and the redefinition of this role after 1989. Events are considered both from an American and from an outsider's perspective. Finally particular attention is given to American influence on the world economy.

Tematisk forelesningsoversikt

Timeplan for forelesningene finner du på Mi side. This course is taught in English.

Title	Lecturer
1. Introduction. The 13 colonies to about 1800: population and economy (B/A)	Bruce Stuart
2. The struggle for independence and constitution. (A)	Stuart
3. The young democracy in growth and crisis – to about 1860. (A)	Stuart
4. The Civil War 1861-65: Background, course and consequences. (A/B)	Stuart
5. Population development and geographical expansion 1800-1920 (B)	Stuart
6. Expansion and the American Indians. (B)	Stuart
7. Industrialization. (B)	Harm Schröter
8. Education, science, innovation and ideology. (B)	Stuart
9. The American Middle Classes: Family and social structure 1865-1970 (B)	Stuart
10. Studiedag eller en forelesning med Bruce Stuart	
11. USA in international politics, economy and culture to 1940. (C)	Schröter

12. American society and politics 1940-1975. (B/A)	Stuart
13. USA in international politics 1940-1975. (C)	Stuart
15. American society and politics after 1975. (B/A)	Stuart
16. USA in the world economy after 1940. (C)	Schröter
17. Summing up and answering questions	Stuart

HIM101: Oversikt over Midtaustens historie

Emneansvarleg: Knut Vikør (knut.vikor@ahkr.uib.no)

Temaomtale

Emnet skal gje studentane grunnleggande kunnskapar om dei viktige fasane så vel som dei lange linene i Midtaustens historie frå 600-talet og fram til i dag. Vidare skal studentane få noko innsikt i karakteristiske trekk ved statsdanningar, administrasjon, politikk, samfunnstilhøve og islams utvikling. Dette vil gjere studentane betre i stand til å forstå Midtausten i dag. Til sist vil studentane få grunnleggande innsikt i historisk teori og metode.

Emnet gjev studentane ein oversikt over Midtaustens historie frå 600-talet fram til i dag. Midtausten er her i hovudsak definert som området frå Nord-Afrika til Iran.

Emnet legg vekt på den politiske historia og dei lange linene. Utviklinga av islam som religion og sosio-politisk normsystem vert òg studert, i tillegg til utvalde kulturhistoriske og økonomiske tema.

Det overordna perspektivet vil dels vere orientert mot dei langvarige strukturane, dels mot viktige endringsprosessar og dels mot aktørane på gruppe og individnivå.

Tematisk forelesingsoversikt

Timeplan for forelesingane finn du på Mi side

Tema	Forelesar
1. Introduksjon: Midtausten som region	Knut S. Vikør
2. Muhammad og ekspansjonen	Vikør
3. Umayyadane og abbasidane	Vikør
4. Formingstida	Vikør
5. Den islamske lovas historie	Vikør
6. Midtausten i Middelalderen	Vikør
7. Det osmanske riket, 1300-1800	Vikør
8. Det osmanske riket, 1800-1922	Anders Bjørkelo
9. Muhammad Ali og reformane i Egypt og Syria	Bjørkelo
10. Den arabiske nasjonalismen og islam	Vikør
11. Frå verdskrig til golfkrig: Mashreq på 1900-talet, I	Bjørkelo
12. Frå verdskrig til golfkrig: Mashreq på 1900-talet, II	Bjørkelo
13. Maghrebs moderne historie	Vikør
14. Tyrkia og Iran i moderne tid	Vikør

HIM111/HIM250 Global perspectives on African history, ca. 1500 - 2000

Emneansvarlig: Anne K. Bang (anne.bang@smi.uib.no)

Temaomtale

The course will examine the various ways in which the African continent has been connected to the rest of the world, from c. 1500 to the present. Starting with a general introduction to African history, the course will then introduce selected patterns of connectivity. The course aims to highlight not only exploitation, but also of exchange and adaptation. A main aim is to show how Africans have influenced regions beyond their continent's borders, how they have been influenced from the outside and how internal African developments can be compared to those elsewhere in the world. Particular focus will be given to three main arenas of interaction; trade, religion/ideology and the changing positions of Africa in global political systems.

Trade: The course will examine one specific example in-depth and then compare it to different trading patterns as examples of different types of exchanges. The Indian Ocean trade between eastern Africa and Arabia/India will be discussed as an example of a pattern which from c. 1500-1900 brought about much material and cultural exchange, migration and the emergence of strong dynasties within Africa. However, the same pattern was also based on slavery (both slaves for export, and institutionalized slavery within East Africa itself), which was only abandoned in the late 19th century. This will be compared and contrasted with other patterns of trade, including the trans-Atlantic slave trade, the trade to Europe and the Middle East as well as the rising importance of China in present-day Africa.

Religion/ideology. Here, the focus will be particularly on the spread of Islam throughout the African continent from about 1500 to the 1950s. We will examine how the different ways in which the religion spread, generated new political entities with their own transregional and global networks. Islam spread both by trade, conquest, free and unfree migration, which generated different and long-lasting patterns of exchange. What impulses reached the different African Muslim societies, and how did African Muslims influence the rest of the Islamic world? This in-depth example will then be compared to other religious/ideological systems that have influenced African societies and produced impulses which in turn have reached beyond Africa, including Christianity and socialism.

Africa in global political systems: The main example here will be the impact of European colonialism in Africa, from the early Portuguese settlements to the partition of Africa between the colonial powers during the Berlin conference in 1884-85. The relationship between the colonized and the political centers (particularly London and Paris) will be examined as examples of political structures that shaped African political processes throughout the 20th century, but which also caused different types of accommodation and resistance. This example will be compared with the position of African societies within other global political systems, including that of the cold war period.

Tematisk forelesningsoversikt

Timeplan for forelesningene finner du på Mi side

Title	Lecturer
1. Introduction, Africa in World History: Trade, religion and global political systems.	Anne Katrine Bang
2. Introduction: Africa, peoples and cultures, coast and interior. Historical preconditions for global connectivity.	Bang
3. Trade connections 1: Slavery and the Atlantic and Indian Ocean worlds from 1500	Bang
4. Trade connections 2: East Africa, the Portuguese period and the "empires of the monsoon" from 1500.	Bang
5. Trade connections 3: Africa in 20 th century world systems.	Bang
6. Islamization 1: West Africa and the Sahara as connective space after 1500.	Bang
7. Islamization 2: East Africa: Seaborne Islam and Swahili culture.	Bang
8. Islamization 3: Is there an "African Islam"?	Bang
9. Colonialism 1: Types of colonialism (Portuguese/French/British, settlements/the quest for materials and markets).	Bang
10. Colonialism 2: Imperial East Africa after the Berlin Conference (1884-85)	Bang
11. Colonialism 3: 20 th century trends: Cold war, decolonization and neo-colonialism?	Bang
12. Global perspectives 1: Exchange or exploitation? Patterns of adaptation and localization.	Bang
13. Global perspectives 2: Africa in the world, 1500-2000.	Bang

HIM250 – Undervisningsopplegg og leveringsrutiner

Våren 2014 tilbys temaet *Global perspectives on African history ca. 1500-2000* både som HIM111 og HIM250. Man kan derfor ikke ta emnekombinasjonen HIM111 og HIM250 dette semesteret. Hvis du tar dette temaet som HIM111, er vurderingsform skriftlig skoleeksamen, jf. emnebeskrivelse HIM111. Dersom du tar temaet som HIM250 tar du emnet som bacheloroppgave i Midtøstens historie. Under følger informasjon om undervisningsopplegg og leveringsrutiner for HIM250-bacheloroppgave i Midtøstens historie:

HIM250 Bacheloroppgave i Midtøstens historie

Tema våren 2014: *Global perspectives on African history, ca. 1500-2000*

NB! DET KAN IKKE VÆRE PENSUMOVERLAPPING MELLOM TEMA FOR BACHELOROPPGAVEN OG ET TEMA DU HAR TATT PÅ 100- ELLER 200-NIVÅ

Arbeidet med emnet er konsentrert rundt utarbeidelse av en større semesteroppgave og kommentering av andre studenter sine oppgaver. Bacheloroppgaven skal ha et omfang

på rundt 5000 ord og må ikke overskride 6000 ord. Framstillingen skal være dokumentert med henvisninger til litteratur og eventuelle kilder, og den må ha en liste over kilder og litteratur som er brukt i oppgavesvaret. Oppgaven skal leveres til fastsatte tidspunkt i tre forskjellige versjoner og studentene skal kommentere to medstudenters oppgaver etter hver av de to første innleveringene. Innlevering og -kommentering foregår på Internett, i seminarsystemet Kark.

Som forberedelse til skrivingen av bacheloroppgaven vil det bli arrangert et kurs i praktisk metode.

Det er mulig å skifte ut deler av grunnpensum med selvvalgt litteratur. Pensumlisten settes opp i samarbeid med veileder for bacheloroppgaven som skal godkjenne den ferdige listen. Alle studentene får tildelt veileder og veiledningen skjer etter instituttet sine retningslinjer. Godkjent pensumliste leveres i Kark en uke før bacheloroppgaven. Merk at pensumliste og litteraturliste ikke er det samme! Se detaljert informasjon i emnebeskrivelsen for HIM250.

Innføringsforelesninger: BA- oppgaven, felles for alle HIS250- og HIM250- studenter

Tid og sted	Tittel	Foreleser
Mandag 12:15-14:00 (20.01.2013) Sydneshaugen skole, Auditorium R (129)	Innføringsforelesninger- BA-oppgaven I	Rune Hornnes
Onsdag 10:15-12:00 (22.01.2013) Sydneshaugen skole, Auditorium R(129)	Innføringsforelesninger BA-oppgaven II	Rune Hornnes
Fredag 10:15-12:00 (24.01.2013) SV-biblioteket, Hermann Fossgt. 12, undervisningsrommet 1 etg.	Innføringsforelesninger BA-oppgaven III	Hanne Marie Johansen

Retningslinjer for veiledning

Instituttet tilbyr studentene på HIM250 veiledning på bacheloroppgaven. Studentene har selv ansvar for å følge opp tilbudet. Studentene er videre ansvarlige for det endelige resultat av oppgaven og for gjennomføring av muntlig eksamen.

Veiledningen vil i de ulike fasene av oppgaveskrivning foregå gruppevis, individuelt eller på nett, avhengig av faglige behov og fordelingen av studentene. Veileder gir beskjed i god tid om når veiledningen skal foregå, og studentene forventes å delta og må gi beskjed om evt. forfall. Den enkelte veileder avgjør om tilbakemelding på innleveringene skal skje skriftlig eller muntlig.

Veileder vil også være tilgjengelig på e-post dersom studenter har mindre spørsmål i forbindelse med arbeidet på bacheloroppgaven, pensum eller liknende. Studentene skal informeres dersom veileder skal være borte fra instituttet i en lengre periode.

Studentene har krav på personlig veiledning gjennom samtaler om pensumvalg, utkast til oppgaver og andre faglige spørsmål, spesielt i begynnelsen og slutten av studiet. Etter avtale kan studentene levere inn en ny versjon av oppgaven mellom 2. og endelig innlevering av oppgaven.

For å kunne gå opp til eksamen skal studenten legge opp et pensum på ca. 1200 sider i samarbeid med og godkjent av veileder.

Rutiner ved for sen innlevering

Etter at tidsfristen for innlevering er gått ut kl. 13.00, er det ikke lenger mulig å levere inn oppgaven på Kark. Dersom du ikke får levert oppgaven i tide p.g.a. sykdom eller tekniske problemer, må du snarest mulig på innleveringsdagen ta kontakt med kark@uib.no (Tlf. 55 58 89 46/55 58 89 39).

HIM250-frister våren 2014

	Innleveringsfrist:	Studentkommentarer ferdige innen:	Tilbakemelding fra lærer innen:
1. innlevering	Fredag 7. februar	Onsdag 12. februar	Fredag 21. februar
2. innlevering	Fredag 21. mars	Onsdag 26. mars	Fredag 3. april
Pensumlisten	Mandag 5. mai	----	----
Bachelor-oppgaven	Mandag 12. mai	----	----

Alle studentfrister er kl. 13.00. Lærerne skal kommentere innen kl. 24.00 eller etter avtale.

HIS203: Historiske kjelder og kjeldekritikk

Emneansvarleg: Jørgen Christian Meyer (jorgen.meyer@ahkr.uib.no)

Temaomtale

Det kritiske arbeidet med kjelder er sjølve kjernen i historiefaget. Emnet har tre hovudmål. For det første å reflektere sjølvstendig og kritisk over kjeldebruk. For det andre å lære studentane korleis historikarar arbeider med kjelder. For det tredje å gjere studenten i stand til å skrive historiske framstillingar, ikkje aleine på grunnlag av forskingslitteratur, men også på grunnlag av forskjellige kjelder. Emnet vil gje studenten eit reiskap til å arbeide sjølvstendig og kritisk med kjelder, ha forståing for ulike sjangrar og dei spesielle problema som knyter seg til desse. Studenten blir dermed i stand til å stille seg kritisk til historisk forskingslitteratur.

Gjennom skriving av to oppgåver (2-3000 ord) lærer studenten å presentere kjelder om eit særskilt historisk problem, gjere greie for metodiske problem knytt til desse og vurdere utsegnskrafta til kjeldene. Det er tilrådelig at emnet vert tatt saman med HIS250 Bacheloroppgåva. Det er også naudsynt å følgje undervisninga, då kjeldene vil bli drøfta der.

Studentane vil først få ei generell innføring i kjeldekritikk. Etter dette vil dei bli presentert for ulike kjeldetypar og sjanger frå antikken (tema 1), middelalder (tema 2), tidlig moderne tid (tema 3) og moderne tid (tema 4). Den første oppgåva vil bli skriven i midten av semesteret, innanfor dei to første tema, og den andre i slutten av semesteret, innanfor dei to siste.

Tema 1: Antikken

I denne delen av emnet vil studentane arbeide med to kjeldesamlingar. I den første, kalla *Antikkens styreformer til debatt*, vil studentane møte kjende antikke forfattarar som Herodot, Thukydid, Platon, Aristoteles, Polybius, Cicero og Tacitus. Desse litterære kjeldene er skrivne av, for og om den mannlege eliten i de antikke samfunn, og dreier seg for det meste om krig og politikk. I den andre kjeldesamlinga, kalla *Pompeii – A Sourcebook*, vil studentane møte andre kjeldetypar en dei litterære, og få eit innblikk i dagliglivet i ein romersk by. Skriftlege, ikkje-litterære kjelder omfattar innskrifter og graffiti, medan ikkje-skriftlege kjelder omfattar mellom anna relieff, maleri, gjenstandar og rester av bygningar. Desse kjeldene syner oss eit anna bilete av det antikke samfunn enn det vi kan lese ut av dei litterære. Her får vi informasjon om eit breiare utval av befolkninga enn i dei litterære; kvinner, slavar, frigivne, fattige, ulike yrkesgrupper, med vidare. Såleis vil dei to kjeldesamlingane komplimentere kvarandre, og åpne for mange interessante diskusjonar, som til dømes om forholdet mellom mann og kvinne, fattig og rik, fri og slave, bonde og handelsmann, politkar og veljar.

Tema 2: Mellomalderen

Dette utvalet av kjelder frå mellomalderen fokuserer på to kjende, og ikkje minst, viktige tekstkorpus, nemleg den konstantinske donasjonen og Snorre Sturluson. Utover at kjeldene representerer ein europeisk og ein norrøn kulturtradisjon høvesvis, er det også eit poeng at dei gjev studentane innblikk i to ulike tilnærmingar til spørsmålet om

kjelder og kjeldekritikk. Ved å lese den konstantinske donasjonen, samt ulike handsamingar av dokumentet frå mellomalder til Lorenzo Vallas avsløring av dokumentet som eit falskneri midt på 1400-talet, vil studentane få eit innblikk i kva typar kjeldekritikk som vart praktisert i mellomalderen – og såleis kva metodar som ikkje gjorde seg gjeldande. Tilnærminga til Snorre Sturluson og saga om Olav den heilage er derimot frå perspektivet til den moderne kjeldekritikken; her er hovudpoenget at studentane skal kjenne til utviklinga av den moderne sagakritikken – eksemplifisert gjennom den sagaen som kanskje i størst grad har stått i sentrum for denne kritikken.

Tema 3: Tidleg moderne tid

Tidleg moderne tid er kjenneteikna ved at einskildmennesket trer fram i lyset gjennom historiske kjelder som kyrkjebøker, manntal og skattelister. Gjennom “tørt” administrativt materiale møter vi vanlege folk i kvardag og fest, i glede og sorg og i kritiske livssituasjonar. Registra gjev vanlegvis nokre få opplysningar om kvar person og om alle. Mengda av materialet har gjort at mange historikarar har utnytta materialet med kvantitative metodar. Samstundes med at staten registrerte personopplysningar søkte staten gjennom lovverk og særrettar å regulere kvardagen til grupper og personar med å gi ulike sett av rettar og plikter. Reglane greip inn i ei rekkje område som seksuelliv, ekteskap, familie, livsløp, geografisk mobilitet, næringsdrift, yrkesutøving og arbeid.

Kjeldene som er valt ut viser reguleringsønskje, innblikk i rettspraksis, sanksjonar og følgjer av brot på rettsreglane. Vidare drøftar støttelitteraturen korleis kjeldene kan gi ulike tolkingar av forhold knytt til rettsoppfatning, til sosiale normer og åtferd. Andre delar av kjeldeutvalet gjev moglegheit til metodiske diskusjonar: a) ved at studenten i praksis kan konstruere kategoriar, rekne ut kvantitative mål, b) Tolke desse og c) å drøfte bruken av kategoriar og kvantitative storleikar.

Tema 4: Moderne tid

Hvordan det norske samfunnet generelt, norsk rettsvesen spesielt, håndterte rettsoppjøret etter andre verdenskrig, har vært mye diskutert både blant historikere og andre med interesse for fortiden. Under overskriften ”rettsoppjøret etter andre verdenskrig” vil emnet på den ene siden presentere et utvalg kilder fra rettsoppjøret. Hvilke spørsmål er det de kan brukes til å besvare og hvilket kildekritisk arsenal må tas i bruk i arbeidet med dem? På den annen side vil emnet belyse hvordan et utvalg historikere som virket i forskjellige tiår har problematisert dette vanskelige temaet og studert det gjennom kildene. De historiske framstillingene og kildene vil løpe sammen i spørsmålet om (og i tilfelle hvorfor) historikere i ulike perioder har vurdert dem ulikt. Målet er å vise samspillet mellom historiker og kilder, forholdet mellom historikers tolkninger og andre tolkninger av fortida, og hvordan ulike kilder/sjangre og ulike spørsmål også krever ulik kildekritikk. I tillegg til historiske framstillinger, består kildeutvalget av juridiske tekster, tekster om fundamentet for oppjøret skrevet mens det pågikk, et utsnitt fra granskingen av rettsoppjøret i tiden 1955-1961, og en artikkelserie/leserinnlegg i en herværende avis fra 2008.

Tematisk forelesingsoversikt

Timeplan for forelesingane finn du på Mi side

Tema	Forelesar
1. Kildekritikk 1	Solli
2. Kildekritikk 2	Solli
3. Ikke skriftlige kilder	Meyer
4. Tema 1: Antikken 1	Meyer
5. Tema 1: Antikken 2	Meyer
6. Tema 2: Middelalder 1	Ersland/Melve
7. Tema 2: Middelalder 2	Ersland/Melve
Oppgaveseminar tema 1 og tema 2	
8. Tema 3: Tidlig moderne tid 1	Solli
9. Tema 3: Tidlig moderne tid 2	Solli
10. Tema 4: Moderne tid 1 & 2 (dobbelforelesning)	Andresen/Heiret
Oppgaveseminar tema 3 og tema 4	

HIS203 Undervisningsopplæg og frister

Undervisningsopplægget er delt op i tre bolke:

1. Indføring i grundlæggende kildekritik samt brug af ikke-skriftlige kilder.
2. Kilder fra antikk og Middelalder.
3. Kilder fra nyere og moderne tid.

En vigtig del af undervisningsopplægget er skrivning af to opgaver, hvor studenten skal besvare spørgsmål på grundlag af et selvstændigt og kritisk arbejde med kilder. Den ene er knyttet til antikk/middelalder, den anden til nyere/moderne tid.

Opgaverne, hver på 2000-3000 ord, leveres elektronisk i henholdsvis midten og slutningen af semesteret til oplyste frister efter afslutningen af forelæsningsene i hver enkelte bolke. Der vil blive afholdt et opgaveseminar efter udlevering af opgaven, hvor der vil være lejlighed til at stille spørgsmål og diskutere opgaven med faglærere.

Efter indlevering af den første opgave (opgaven skal være en fuldværdig opgave), vil studenterne få en kort elektronisk tilbagemelding fra faglærere. Der vil være lejlighed til at levere en revideret besvarelse til oplyst frist. På den sidste opgave vil der ikke være nogen tilbagemelding, og den kan kun leveres i én version.

Der bliver givet en samlet karakter, hvor opgaver vægtes lig. Begge opgaverne må være leveret og bestået i ét og samme semester.

Pensum består dels af indføring i almen kildekritik og metode, litteratur som behandler kildekritiske problemer knyttet til de enkelte perioder, samt kildesamlinger. Studenten kan dog forvente at der både i forelæsningsene og opgaver inddrages kilder, som ikke findes i pensum.

Det anbefales at studenterne på eget initiativ deltager i kollokviegrupper, hvor arbejdet med kilderne diskuteres. Disse er ikke lærerstyrede, men selvstyrede. Dersom man ønsker at bestille rum til kollokviegrupperne, kan man gå sammen i grupper og bestille rum. Rum bestilles ved at sende en e-post til rom.ahkr@uib.no.

Der findes et digitalt debatseminar på Mi side (KARK) hvor der er mulighed for at diskutere faglige og praktiske emner. Her kan der også stilles spørgsmål til faglærer, som vil deltage i diskussionen og komme med faglige indspil.

Rutiner ved for sen indlevering

Efter tidsfristen for indlevering er gået ud klokken 13.00, er der ikke længere mulighed for at levere ind opgaver på KARK. Dersom du ikke får leveret opgaven til tiden p.g.a. sygdom eller tekniske problemer, må du snarest på indleveringsdagen tage kontakt med kark@uib.no (tlf.: 55588946/55588939).

HIS203-frister våren 2014

	Utlevering	Innlevering	Tilbakemelding	Ny versjon
Oppgave 1	Mandag 3. mars kl. 09.00	Mandag 17. mars kl. 13.00	Fredag 4. april	Fredag 11. april kl. 13.00
Oppgave 2	Mandag 12. mai kl. 09.00	Mandag 26. mai kl. 13.00	--	--

STUDIEPLAN FOR BACHELORPROGRAM I HISTORIE

Programtittel	Bachelorprogram i historie
	Bachelor's programme in history
Grad	Bachelor i historie
Programomfang	180 stp
Mål og innhald	<p>Historie handlar om fortida til menneske og samfunn, og legg til grunn at vi forstår nåtida betre om vi ser henne i lys av fortida. Historiefaget ved UiB famnar om studiar på lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå frå antikken til i dag. Studiet tar for seg kulturell, sosial, politisk og økonomisk utvikling over tid, og innbyr til refleksjon omkring forandring og kontinuitet. Særleg retter studiet merksemda mot betydinga av kjønn, klasse, nasjonalitet og etnisitet. Til saman skal studiet fremja kunnskap om og forståing av viktige sider ved samfunnsutviklinga, både i og utanfor Noreg.</p> <p>Studiet skal gi auka innsikt i at ikkje berre dei menneskelege samfunna men også vår forståing av fortida har endra seg. I tillegg vil studiet gi innsikt i ulike metodiske tilnærmingar til studiet av fortida og korleis metodane påverkar sjølve tolkinga av fortida. Studiet inneheld både oversikts- og fordjupingsdelar, slik at studentane kan kombinera innsikt i "dei store linjene" i historia med nærstudium av avgrensa problemfelt.</p>
Læringsutbytte	<p><i>Kunnskapar:</i> Studenten vil ha god oversikt i norsk og internasjonal historie frå antikken til i dag. Gjennom fordjupingar vil studenten ha særskild god innsikt i nokre sentrale historiske tema, teoriar og forskningstradisjonar både i eldre historie (før 1750) og nyare historie. Studenten vil òg ha god kunnskap om sentrale kjelde- og metodespørsmål.</p> <p><i>Ferdigheiter:</i> Studenten har ferdigheiter i å drøfte historiske problemstillingar og kritisk vurdering av historiske framstillingar. Studenten kan analysere historiske data, kjelder og litteratur, samt trekkje sjølvstendige konklusjonar basert på dette materialet.</p> <p><i>Generell kompetanse:</i> Studenten vil ha erfaring med å handsame store informasjonsmengder, samt å formidle historisk kunnskap både munnleg og skriftleg. Studenten har kompetanse til å setja seg inn i nye problemfelt og å analysere saker frå fleire sider. Studenten har kompetanse i akademisk argumentasjonsteknikk og til å dokumentere skriftleg arbeid på ein vitenskapleg måte.</p> <p>Studenten kan nytte sin kombinasjon av fag i spesialisering og frie studiepoeng i vidare utdanning eller yrkesplanar.</p>
Opptakskrav	Generell studiekompetanse eller realkompetanse
Tilrådde forkunnskapar	Ingen
Innføringsemne	<p>Bachelorprogrammet i historie inneheld 30 studiepoeng med innføringsemne (førstesemesterstudiet) Førstesemesterstudiet er sett saman av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Examen philosophicum

	<ul style="list-style-type: none"> • Akademisk skriving • Tekst og kultur <p>eller Språk og kommunikasjon Tekst og kultur er tilrådd.</p> <p>Bachelorgraden kan ikkje innehalde meir enn 30 studiepoeng innføringsemne.</p>
Obligatoriske emne/spesialisering	<p>Graden må innehalde ei historiespesialisering på 90 studiepoeng, sett saman av seks historieemne a 15 studiepoeng: To oversiktsemne (HIS101 og HIS102), tre fordjupingsemne på 100- eller 200-nivå og ei bacheloroppgåve i historie. Oversiktsemna HIS101 og HIS102 er obligatoriske. For studentar som vel studieretning Midtaustens historie, er også HIM101 og to av emna HIM103, HIM111 og HIM201 obligatoriske.</p> <p>Det er i tillegg obligatorisk med eit bacheloroppgåve-emne: HIS250 Bacheloroppgåve i historie eller HIM250 Bacheloroppgåve i Midtaustens historie.</p> <p>Studentar som vel studieretning Midtaustens historie må ta HIM250. HIS250 og HIM250 tilfredsstillar gradskravet om eit sjølvstendig skriftleg arbeid på 15 studiepoeng, jf. Utfyllande reglar for Det humanistiske fakultet.</p>
Tilrådde valemne	<p>Bachelorprogrammet i historie har 60 frie studiepoeng. Studenten kan velje emne innanfor skulefag, språkfag, historie- og kulturfag, estetiske fag eller andre fag som er relevante for studenten si vidare utdanning eller yrkesplanar.</p>
Rekkjefølgje for emne i studiet	<p>Studiet startar med innføringsemne i første semester (haust). Dei to første semestra med historie er sett saman av eitt oversiktsemne (HIS101/ HIS102) og eitt fordjupingsemne på 100-nivå (HIS113/HIS114/HIS115/HIS116) per semester. I det tredje semesteret med historie er det sterkt tilrådd at ein tar HIS203 i kombinasjon med HIS250 (bacheloroppgåva).</p> <p>Emna vert tilbydd slik:</p> <p>Haut:</p> <p>HIS101 Oversikt over eldre historie HIS113 Fordjuping i eldre historie (mappevurdering) HIS114 Fordjuping i eldre historie (skuleeksamen) HIM103 Islam og politikk (skuleeksamen) HIM201 Fordjuping i Midtaustens historie (skuleeksamen)</p> <p>Vår:</p> <p>HIS102 Oversikt over nyare historie HIS115 Fordjuping i nyare historie (mappevurdering) HIS116 Fordjuping i nyare historie (skuleeksamen) HIS108 Oversikt over kvinne- og kjønns historie (skuleeksamen) HIS111 USAs historie (skuleeksamen) EUR103 Europa etter 1945: ressurser, demografi, økonomi (skuleeksamen) HIM101 Oversikt over Midtaustens historie (skuleeksamen) HIM111 Global perspectives on African History</p> <p><i>Haut og vår:</i></p> <p>HIS203 Historiske kjelder og kjeldekritikk (mappevurdering) HIS250 Bacheloroppgåve historie HIM250 Bacheloroppgåve i Midtaustens historie</p>

	<p>Studenten avgjer sjølv om han/ho vil ta HIS250 i eldre historie (haustsemesteret) eller i nyare historie (vårsemesteret).</p> <p>Fordjupingsemna tilbyr fleire tema. Sjå UiB og AHKR sine nettsider.</p> <p>Ein kan etter søknad skifta ut eitt fordjupingsemne med eit emne på minst 15 studiepoeng frå eit anna fag.</p>
Krav til progresjon i studiet	Instituttet tilrår at studentane har avlagt eksamen i oversiktsemna og fordjupingsemna på 100-nivå før dei tek eksamen i HIS250 Bacheloroppgåve i historie.
Delstudium i utlandet	Instituttet oppmodar til, og vil leggje til rette for, at studentane tar delar av bachelorutdanninga som utvekslingsstudent i eit anna land. Studentane kan velje blant Universitetet i Bergen sine avtaler i heile verda, anten for å studere innan spesialiseringa i programmet, eller for å ta frie studiepoeng. Emna må førehandsgodkjennast av UiB.
Undervisningsmetodar	Undervisninga vert gjeve i form av forelesingar, seminar, gruppeundervisning, oppgåvekommentering og individuell rettleiing. Gjennom dei ulike undervisningsformene får studentane mogelegheit til å belyse og studere faget på ulike måtar, som fører til større læringsutbyte. Undervisningsform og -omfang er nærare omtalt i dei einskilde emneomtalene.
Vurderingsformer	Gjennom programmet vert studentane prøvd på ulike måtar, til dømes ved mappevurdering, skoleeksamen, semesteroppgåve og munnleg prøve. Vurderingsforma er tilpassa emnets art og innhald, og ulike vurderingsformer er valt for å prøve studentane i ulike typar kunnskap og for å gi dei mogelegheit til å utvikle kompetanse i både skriftleg og munnleg presentasjon.
Karakterskala	Ved sensur av emna i programmet kan det bli nytta ein av to karakterskalaer: <ol style="list-style-type: none"> 1) A-F der F er stryk 2) greidd/ikkje greidd Sjå emneplanen for det einskilde emnet.
Kompetanse for vidare studium	Ein bachelorgrad i historie gir grunnlag for søknad til masterprogrammet i historie.
Yrkesvegar	Bachelorprogrammet i historie gir gode, solide allmennkunnskapar som kan nyttast i ei rekkje yrkessamanhengar. Historie opnar for arbeid i skuleverket, kultursektoren, arkiv, bibliotek, og museum, medieverksemdar, offentleg administrasjon og internasjonalt arbeid.
Evaluering	Evaluering av programmet vert gjennomført i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.
Oppstart	Haut
Programansvarleg	Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitskap (AHKR).
Administrativ ansvarleg	studierettleiar@ahkr.uib.no

RÅD FRA TIDLIGERE HISTORIESTUDENTER

- Råd? Les pensum, gå på forelesningene selv om det er tidlig om morgenen. Forelesningene gir mye "gratis" lærdom og er stort sett viktige,
- Vær flink til å gå på forelesninger.
- Gå på forelesninger. Les til forelesninger, vær beredt
- Møte på forelesninger (godt faglig utbytte). Begynne tidlig med å lese pensum.
- Plukk ut på forhånd de temaene/forelesningene du føler du trenger å lære mest om. Vær sikker på at du møter på alle dem. Slå ofte opp i leksikon, for en enkel og grei oversikt over temaer du lurer på. Få et greit bilde av hva det dreier seg om på forhånd.
- Gå på kollokviegruppe!
- Les jevnt utover i semesteret.
- Spar mye penger og begynn å lese TIDLIG!
- Les aktivt, stort pensum. Kunne engelsk, siden store deler av pensum er på rimelig avansert engelsk. God døgnrytme siden alle forelesningene begynner 08.15.
- Begynne å lese ved semesterstart.
- Ville anbefale vedkommende å være mer strukturert enn meg. Møte opp på forelesningene, siden de fleste forelesningene har vært bra. Bruke Kark som den ressurs den er.
- Gå på forelesningene, få en kollokviegruppe som fungerer. Les litt hver dag, gå på lesesalen ofte.
- Begynn å lese pensum jevnt fra begynnelsen.
- Les jevnt og trutt, være på forelesningene. Les litteratur utenom pensum.

Hentet fra studentevaluering av HIS102 Oversikt over nyere historie (våren 2004).